

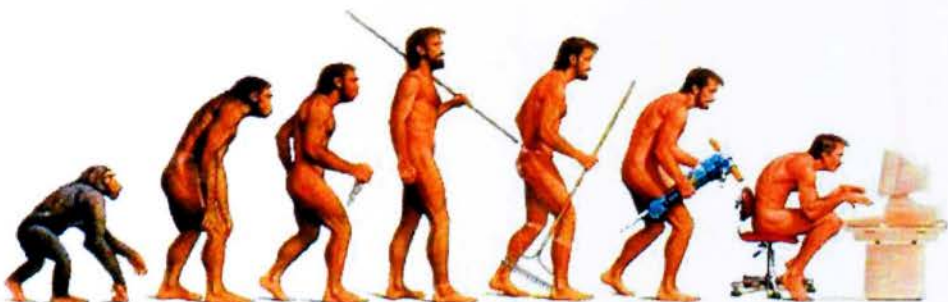
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

1. Πρόλογος	- 3 -
1.1 Άνθρωπος σε κοινωνία.....	- 3 -
1.2 Διαδίκτυο.....	- 4 -
2. Σελίδες Κοινωνικής Δικτύωσης.....	- 5 -
2.1 SixDegrees.com.....	- 7 -
2.2 Friendster.com.....	- 7 -
2.3 LinkedIn.....	- 8 -
2.4 MySpace.....	- 8 -
2.5 Hi5.....	- 9 -
2.6 Flickr.....	- 9 -
2.7 Twitter.....	- 9 -
2.8 Google+ (Google Plus).....	- 10 -
2.9 Facebook.....	- 11 -
3. Προσωπικά Δεδομένα και Πνευματικά Δικαιώματα	- 12 -
3.1 Προσωπικά Δεδομένα	- 12 -
3.1.1 Ορισμοί	- 12 -
3.1.2 Ευρωπαϊκό Δίκαιο	- 15 -
3.1.3 Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.) ...	- 16 -
3.2 Πνευματικά Δικαιώματα – Πνευματική Ιδιοκτησία	- 17 -
3.2.1 Ιστορική Αναδρομή.....	- 17 -
3.2.2. Πνευματική Ιδιοκτησία και Διαδίκτυο	- 19 -
4, Ασφάλεια Προσωπικών Δεδομένων στις Σελίδες Κοινωνικής Δικτύωσης. - 20	-
5. Περιπτώσεις υποκλοπής προσωπικών δεδομένων και πνευματικών δικαιωμάτων	- 23 -
6. Διαρροή Προσωπικών Δεδομένων.....	- 34 -
7. Συμβουλές και Τρόποι για ασφαλέστερη χρήση των SNS	- 42 -
8. Νομικό Πλαίσιο Προσωπικών Δεδομένων.....	- 44 -
9. Επίλογος	- 51 -
10. Βιβλιογραφία.....	- 51 -

1. Πρόλογος

1.1 Άνθρωπος σε κοινωνία

Περίπου 10.000 χρόνια π.Χ η τελευταία μορφή ανθρώπου ο Homo Sapiens ξεκίνησε να οργανώνεται σε μικρές νομαδικές ομάδες με σκοπό την περισυλλογή του φαγητού του είτε κυνηγώντας ζώα , είτε μαζεύοντας καρπούς δέντρων και χόρτα. Αυτές ήταν και οι πρώτε μορφές κοινωνίας για το ανθρώπινο είδος. Κατά την νεολιθική περίοδο οι άνθρωποι άρχισαν να εγκαθίστανται σε μόνιμους οικισμούς αναπτύσσοντας παράλληλα την γεωργία. Η τεχνολογική ανάπτυξη και η πολιτισμική εξέλιξη άρχισε να επηρεάζει τη ζωή των ανθρώπων και κατ' επέκταση τις κοινωνίες που είχαν δημιουργηθεί. Οι κοινωνίες άρχισαν πλέον να προοδεύουν και να οργανώνονται ιεραρχικά. Με αποτέλεσμα γύρω στο 5000 π.Χ. να δημιουργούνται τα πρώτα κράτη στη Μεσοποταμία , την Αίγυπτο και την περιοχή του Ινδού ποταμού. Ο άνθρωπος πλέον έμαθε να ζει μέσα σε κοινωνίες και αυτό είχε αρχίσει να γίνεται αναγκαίο. Από τότε η εξέλιξη του ήταν συνεχής και με εκθετικό ρυθμό μέχρι το σήμερα. Από τη προϊστορική εποχή, στην αρχαιότητα, μετά στον μεσαίωνα και καταλήγει στην νεότερη εποχή.

1.2 Διαδίκτυο

Η ιστορία του Διαδικτύου ξεκινάει μαζί με τη δημιουργία των πρώτων ηλεκτρονικών υπολογιστών στη δεκαετία του 50'. Τα πρώτα μηνύματα ανταλλάχθηκαν μέσω του ARPANET στο UCLA. Το πρώτο e-mail στάλθηκε το 1972. Το 1982 παρουσιάστηκε το πρωτόκολλο TCP/IP που ήταν η αρχή για ένα παγκόσμιο δίκτυο γνωστό πλέον ως Internet. Το 1984 καθιερώθηκε και το domain name server (DNS). Στα τέλη της δεκαετίας του '80 και αρχές του '90 δημιουργήθηκαν οι πρώτοι πάροχοι υπηρεσιών διαδικτύου (ISPs). Το 1990 εμφανίστηκε το πρωτόκολλο HTML, το οποίο επέτρεπε τη χρήση γραφικών και υπερσελίδων και χρησιμοποιείται ακόμα μέχρι και σήμερα. Η δεκαετία του '90 ήταν η σημαντικότερη στην ανάπτυξη του διαδικτύου. Ήταν η δεκαετία κατά την οποία αναπτύχθηκαν οι περισσότερες λειτουργίες του διαδικτύου όπως τα e-mails , το instant messaging, το VoIP, ο παγκόσμιος ιστός.

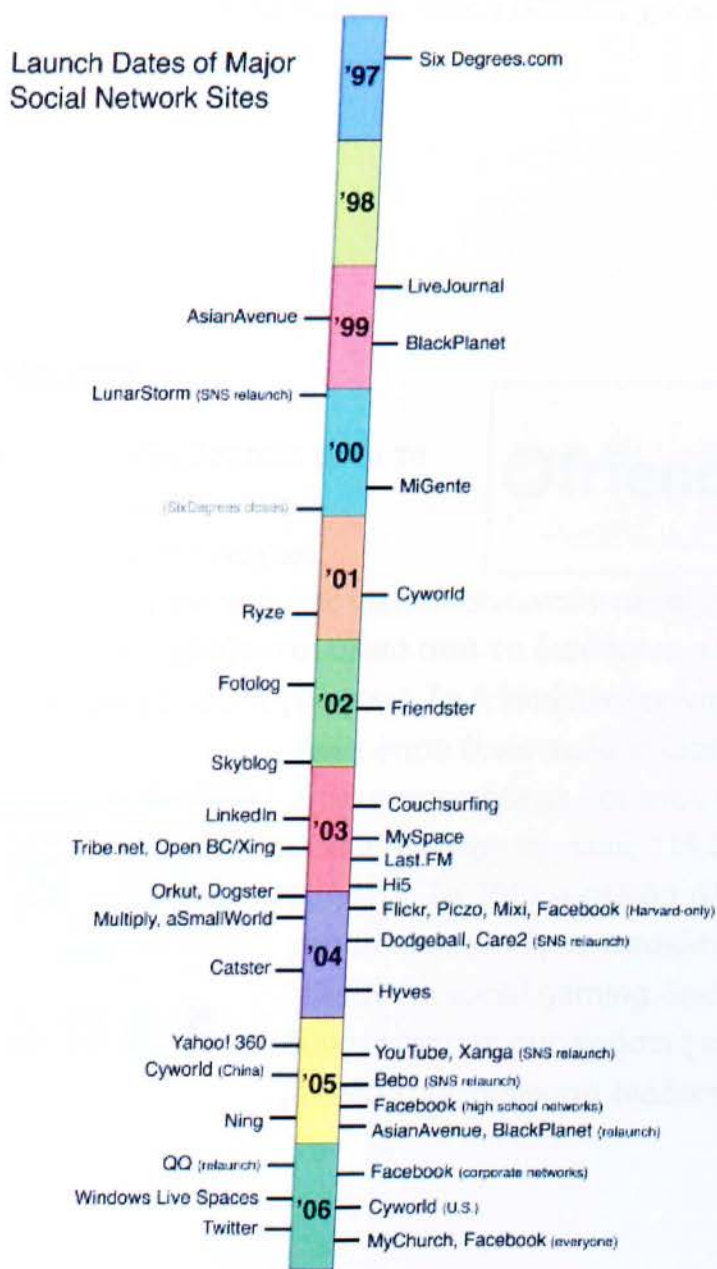

2. Σελίδες Κοινωνικής Δικτύωσης

Δίνοντας έναν ορισμό για τις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (Social Networking Services (SNS)) μπορούμε να πούμε ότι είναι ιστοσελίδες στις οποίες ο κάθε χρήστης δημιουργεί ένα προφίλ το οποίο μπορούν να δουν οι υπόλοιποι χρήστες της ίδιας ιστοσελίδας και να συνάψουν σχέσεις μεταξύ τους. Επίσης μπορούν σε πολλές περιπτώσεις πολλοί χρήστες να δημιουργήσουν ομάδες (groups) με βάση κάποιο κοινό θέμα.

Τα πρώτα SNS κάνουν την εμφάνιση τους το 1994 σαν διαδικτυακές κοινότητες που μοιράζονται ιδέες και απόψεις και μπορούν να συζητούν μεταξύ τους (chat). Κάποια από αυτά τα SNS ήταν το Geocities, TheGlobe.com, Tripod.com. Μερικά χρόνια αργότερα, το 1997 εμφανίστηκαν κάποιες άλλες ιστοσελίδες προσεγγίζοντας το θέμα των SNS με διαφορετικό τρόπο και πιο κοντινό στα SNS που είναι γνωστά στις μέρες μας. Χρησιμοποίησαν λίστες φίλων και αναζήτηση ανάμεσα στα προφίλ των χρηστών ψάχνοντας για κοινά ενδιαφέροντα. Κάποια από αυτά ήταν το Classmates.com, SixDegrees.com. Οι λίστες φίλων είχαν χρησιμοποιηθεί επίσης στα AIM και ICQ buddy. Το επόμενο κύμα των SNS άρχισε το 2001 με το Ryze.com το οποίο είχε πιο επαγγελματικό χαρακτήρα και σκοπό είχε την προώθηση της δουλειάς του κάθε χρήστη. Από το 2003 και μετά υπάρχει ραγδαία αύξηση στη δημιουργία σελίδων κοινωνικής δικτύωσης με τον αριθμό των χρηστών να αυξάνεται διαρκώς. Οι περισσότερες σελίδες που δημιουργήθηκαν τότε υπάρχουν μέχρι και σήμερα. LinkedIn, Tribe.net, MySpace, Hi5, Flickr, Last.Fm, ήταν οι πρώτες από τις γνωστές μέχρι και σήμερα σελίδες με το Facebook, το Twitter, και το Windows Live

Space να κάνουν την εμφάνιση τους το 2005-6. Το Facebook που στις μέρες μας είναι η πιο γνωστή σελίδα κοινωνικής δικτύωσης με τους περισσότερους χρήστες και 2^η ιστοσελίδα σε επισκεψιμότητα μετά το Google πρωτοεμφανίστηκε το 2004 αλλά μόνο στους φοιτητές του πανεπιστημίου του Harvard.

2.1 SixDegrees.com

Το SixDegrees ήταν από τις πρώτες σελίδες κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποίησαν τις λίστες φίλων. Οι χρήστες μπορούσαν να καλέσουν άλλες επαφές να μπουν στη σελίδα, να στείλουν μηνύματα μεταξύ τους. Το SixDegrees δημιουργήθηκε το 1997 αλλά έκλεισε το 2001. Πάνω σε αυτή τη σελίδα στηρίχθηκαν πολλές άλλες από τις πιο γνωστές έως σήμερα σελίδες όπως το Facebook, το Myspace, το LinkedIn και άλλες. Η σελίδα έφτασε τους 1.000.000 χρήστες.

2.2 Friendster.com

Μια εξέλιξη του SixDegrees είναι το Friendster.com. Η σελίδα αυτή δημιουργήθηκε το 2002. Αρχικά επέτρεπε και αυτή στους χρήστες να επικοινωνούν μεταξύ τους αλλά επίσης επέτρεπε να μοιράζονται υλικό από το διαδίκτυο αλλά και media (μουσική, βίντεο, φωτογραφίες). Το Friendster ξεκίνησε από τη

παιχνίδια.

Ασία όπου έγινε πολύ γνωστό και έπειτα επεκτάθηκε και στον υπόλοιπο κόσμο φτάνοντας τους 115.000.000 χρήστες. Το 2011 η σελίδα άλλαξε χαρακτήρα και έγινε αποκλειστικά σελίδα για social gaming δίνοντας τη δυνατότητα στους χρήστες να παίζουν μεταξύ τους διάφορα διαδικτυακά

2.3 LinkedIn

Το LinkedIn δημιουργήθηκε το 2003. Αφορά κυρίως στην επαγγελματική δικτύωση. Οι χρήστες σε αυτή τη σελίδα δημιουργούν ένα προφίλ σαν βιογραφικό.

σελίδα επαγγελματικής δικτύωσης.

Σκοπός είναι να συνδεθούν μεταξύ τους άτομα με κοινά επαγγελματικά ενδιαφέροντα. Επίσης αρκετά χρήσιμο εργαλείο στην εύρεση εργασίας. Η σελίδα αυτή έχει μεταφραστεί σε 20 διαφορετικές γλώσσες. Αυτή τη στιγμή το LinkedIn αριθμεί 225.000.000 χρήστες παγκοσμίως και το καθιστά την πιο γνωστή

2.4 MySpace

Αργότερα μέσα στην ίδια χρονιά δημιουργήθηκε το MySpace. Μια σελίδα κοινωνικής δικτύωσης που επικεντρώθηκε κυρίως στην μουσική. Διάφοροι τραγουδιστές, συγκροτήματα, μουσικοί δημιουργούσαν προφίλ σε αυτή τη σελίδα με σκοπό την προώθηση της μουσικής τους. Οι χρήστες μπορούσαν να κάνουν αναζήτηση ανάμεσα σε αυτά τα προφίλ ώστε να βρουν νέους καλλιτέχνες. Το Myspace έδινε τη

δυνατότητα της δημιουργίας ομάδων χρηστών ώστε να μπορούν να μοιράζονται σελίδες και σχόλια μεταξύ τους. Η σελίδα αυτή έπαιξε σημαντικό ρόλο στη διάδοση νέων τραγουδιών και καλλιτεχνών. Πολλές εταιρείες μουσικής παραγωγής χρησιμοποίησαν το MySpace για να βρουν νέα ταλέντα αλλά και για την προώθηση τους. Άλλωστε το MySpace τα έτη 2005-2008 ήταν η πρώτη σελίδα κοινωνικής δικτύωσης σε επισκεψιμότητα, αν και τώρα βρίσκεται στη θέση 529.

2.5 Hi5

Το Hi5 δημιουργήθηκε και αυτό το 2003. Μέχρι το 2008 κατάφερε να είναι η 3^η σελίδα σε επισκεψιμότητα. Όπως και οι υπόλοιπες σελίδες έδινε τη δυνατότητα στους χρήστες να επικοινωνούν μεταξύ τους αλλά τους επέτρεπε επίσης να δημιουργούν άλμπουμ, να ανεβάζουν φωτογραφίες και να τις σχολιάζουν. Το 2009 άλλαξε και αυτή η σελίδα χαρακτηρήρα όπως το Friendster.com σε social gaming.

2.6 Flickr

Το Flickr δημιουργήθηκε το 2004. Είναι μια σελίδα αποκλειστικά για να "ανεβάζουν" οι χρήστες φωτογραφίες και βίντεο. Οι υπόλοιποι

χρήστες μπορούν να βλέπουν και να σχολιάζουν. Το Flickr έχει φτάσει τους 97.000.000 χρήστες και καθημερινά "ανεβάζουν" 3.500.000 φωτογραφίες. Το Flickr δίνει τη δυνατότητα στο χρήστη να βάζει ταμπέλες στις φωτογραφίες (tags) βάσει του περιεχομένου τους ώστε να

βοηθάει στην αναζήτηση τους από άλλους χρήστες.

2.7 Twitter

Το Twitter είναι μια σελίδα κοινωνικής δικτύωσης που επιτρέπει στους χρήστες του να γράφουν κειμενάκια μέχρι 140 χαρακτήρες. Αυτές οι προτάσεις ονομάζονται "tweets". Στο Twitter δεν

υπάρχουν ακριβώς λίστες φίλων ή ομάδες αλλά ο κάθε χρήστης ακολουθεί και ακολουθείται από τους υπόλοιπους χρήστες. Ο κάθε χρήστης μπορεί να διαβάσει τα tweets μόνο των χρηστών που ακολουθεί. Η σελίδα αυτή δημιουργήθηκε το 2006 και έως σήμερα έχει

φτάνει τους 500.000.000 χρήστες βάζοντας τη στη 3^η θέση των σελίδων κοινωνικής δικτύωσης σε επισκεψιμότητα. Ο ημερήσιος αριθμός των tweets φτάνει τα 340.000.000. Όπως και στο Flickr έτσι και εδώ οι χρήστες μπορούν να βάλουν tags στα

tweets τους ώστε να δείξουν ότι αφορούν σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα, πρόσωπο, συμβάν.

2.8 Google+ (Google Plus)

Το Google+ είναι από τις τελευταίες σελίδες κοινωνικής δικτύωσης που έχουν δημιουργηθεί καθώς άνοιξε τον Ιούνιο του 2011.

Μέχρι σήμερα έχει καταφέρει να φτάσει

πάνω από 500.000.000 χρήστες και να ξεπεράσει το Twitter βάζοντας

το στη 2^η θέση των σελίδων κοινωνικής δικτύωσης. Το Google+ δουλεύει κυρίως με κύκλους (Circles) που είναι ομάδες που δημιουργεί ο κάθε χρήστης ώστε να περιλάβει τους φίλους του. Το υλικό που θέλει να μοιράζεται ο κάθε χρήστης φαίνεται μόνο

εντός των κύκλων στους οποίους συμμετέχει. Το Google+ όπως και το Facebook είναι από τις σελίδες που έχουν συμπεριλάβει τις ιδέες από πολλές προγενέστερες SNS.

Για αυτό δίνει τη δυνατότητα

στους χρήστες να ανεβάζουν φωτογραφίες, βίντεο, μουσική. Επίσης τους επιτρέπει να επικοινωνούν μεταξύ τους όχι μόνο με μηνύματα αλλά και με βίντεο. Ακόμα τους παρέχει τη δυνατότητα να παίξουν παιχνίδια.

2.9 Facebook

Τέλος, το Facebook. Είναι η πιο γνωστή σελίδα κοινωνικής δικτύωσης τα τελευταία χρόνια. Αριθμεί πάνω από 1 δισεκατομμύριο χρήστες

παγκοσμίως. Δημιουργήθηκε αρχικά το 2004 στο πανεπιστήμιο του Harvard αποκλειστικά για του φοιτητές του συγκεκριμένου πανεπιστημίου. Αργότερα επεκτάθηκε και σε περισσότερα Αμερικάνικα πανεπιστήμια και τελικά το 2008 έγινε ανοιχτό για όλο τον κόσμο (άνω των 13^{ων} ετών). Στη σελίδα αυτή οι χρήστες δημιουργούν προφίλ και προσθέτουν τους φίλους τους σε λίστες. Η

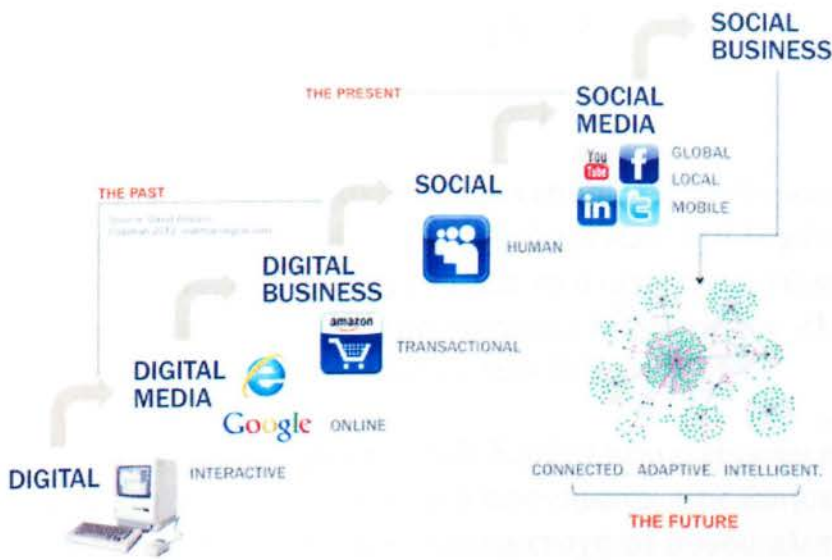

δυνατότητα για δημιουργία ομάδων με κοινά ενδιαφέροντα παρέχεται και στο Facebook. Οι χρήστες μπορούν να ανταλλάζουν άμεσα γραπτά και ηχητικά μηνύματα μεταξύ τους αλλά και να κάνουν βίντεο-κλήσεις. Στο Facebook ο κάθε χρήστης ανανεώνει την κατάσταση

του (status update). Αυτό γίνεται είτε γράφοντας ένα κείμενο, είτε ανεβάζοντας μια φωτογραφία, ένα βίντεο, ένα τραγούδι, είτε μπορεί να μοιραστεί κάποια άλλη ιστοσελίδα. Οι υπόλοιποι χρήστες έχουν τη δυνατότητα να κάνουν σχόλια κάτω από τα status updates. Επίσης οι χρήστες μπορούν να ανεβάσουν όλα τα παραπάνω στους

“τοιχούς”(δηλαδή τις σελίδες προφίλ) των άλλων χρηστών. Τα παιχνίδια είναι μια από τις πιο δημοφιλείς χρήσεις του Facebook καθώς οι χρήστες ανταγωνίζονται ή βοηθούνται μεταξύ τους. Πολλές εταιρείες διαφήμισης και marketing χρησιμοποιούν το Facebook (κυρίως) για την προώθηση των προϊόντων τους. Το 2010 κυκλοφόρησε η ταινία “The Social Network” που είχε ως θέμα την ιστορία της δημιουργίας του Facebook. Η επιτυχία του Facebook έχει κάνει τον δημιουργό του, Mark Zuckerberg γνωστό ως τον 2^ο νεότερο αυτοδημιούργητο δισεκατομμυριούχο στον κόσμο και έναν από τους πιο πλούσιους ανθρώπους.

3. Προσωπικά Δεδομένα και Πνευματικά Δικαιώματα

3.1 Προσωπικά Δεδομένα

Προσωπικά δεδομένα (PD) θεωρούνται όλες οι πληροφορίες και τα δεδομένα που σχετίζονται με κάποιο άτομο. Τέτοια δεδομένα είναι: το όνομα, το επάγγελμα, η οικογενειακή κατάσταση, η ηλικία, ο τόπος γέννησης και κατοικίας, η εθνικότητα, τα πολιτικά φρονήματα, η θρησκεία, η φυσική και ψυχική κατάσταση, η σεξουαλική ζωή, η συμμετοχή σε κάποια ένωση ή σωματείο του κάθε ατόμου.

3.1.1 Ορισμοί

Σύμφωνα με το άρθρο 2 των Γενικών Διατάξεων του Νόμου 2471/1997 υπάρχουν οι ορισμοί:

Άρθρο 2

Ορισμοί

α) **“Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”**, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων.

β) **“Ευαίσθητα δεδομένα”**, τα δεδομένα που αφορούν στη φυλετική ή εθνική προέλευση, στα πολιτικά φρονήματα, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, στη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων.

Ειδικά για τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες δύναται να επιτραπεί η δημοσιοποίηση μόνον από την εισαγγελική αρχή για τα αδικήματα που αναφέρονται στο εδάφιο β' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 με διάταξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών ή του Εισαγγελέα Εφετών, εάν η υπόθεση εκκρεμεί στο Εφετείο. Η δημοσιοποίηση αυτή αποσκοπεί στην προστασία του κοινωνικού συνόλου, των ανηλίκων, των ευάλωτων ή ανίσχυρων πληθυσμιακών ομάδων και προς ευχερέστερη πραγμάτωση της αξίωσης της Πολιτείας για τον κολασμό των παραπάνω αδικημάτων.*

γ) **“Υποκείμενο των δεδομένων”**, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός η περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική.

δ) **“Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα”** (“επεξεργασία”), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή,

η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή.

ε) **“Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“αρχείο”)**, κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια.**

στ) **“Διασύνδεση”**, μορφή επεξεργασίας που συνίσταται στην δυνατότητα συσχέτισης των δεδομένων ενός αρχείου με δεδομένα αρχείου ή αρχείων που τηρούνται από άλλον ή άλλους υπεύθυνους επεξεργασίας ή που τηρούνται από τον ίδιο υπεύθυνο επεξεργασίας για άλλο σκοπό.

ζ) **“Υπεύθυνος επεξεργασίας”**, οποιοσδήποτε καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο.

η) **“Εκτελών την επεξεργασία”**, οποιοσδήποτε επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό υπεύθυνου επεξεργασίας, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός.

θ) **“Τρίτος”**, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία, ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός, εκτός από το υποκείμενο των δεδομένων, τον υπεύθυνο επεξεργασίας και τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον ενεργούν υπό την άμεση εποπτεία ή για λογαριασμό του υπεύθυνου επεξεργασίας.

ι) **“Αποδέκτης”**, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή ή υπηρεσία, ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός, στον οποίο ανακοινώνονται ή μεταδίδονται τα δεδομένα, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για τρίτο ή όχι.

ια) “**Συγκατάθεση**” του υποκειμένου των δεδομένων, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επιγνώσει, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει πληροφόρηση τουλάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες δεδομένων που αφορά η επεξεργασία, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το όνομα, την επωνυμία και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας και του τυχόν εκπροσώπου του. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα.

3.1.2 Ευρωπαϊκό Δίκαιο

Σύμφωνα με το ευρωπαϊκό δίκαιο, τα δεδομένα προσωπικού

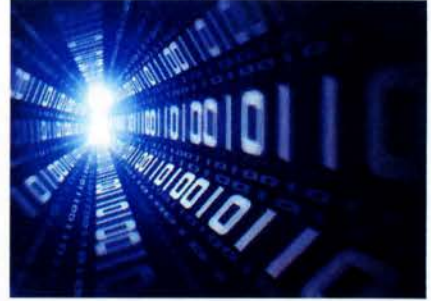
χαρακτήρα μπορούν να συλλέγονται σύννομα μόνο κάτω από αυστηρές προϋποθέσεις, για νόμιμους σκοπούς. Επιπλέον, πρόσωπα ή οργανισμοί που συλλέγουν και διαχειρίζονται τα προσωπικά σας στοιχεία είναι υποχρεωμένα να τα προστατεύουν από κατάχρηση και να σέβονται ορισμένα δικαιώματα των κυρίων των δεδομένων, τα οποία εγγυάται το δίκαιο της ΕΕ.

Καθημερινά εντός της ΕΕ, επιχειρήσεις, δημόσιες αρχές και φυσικά πρόσωπα διαβιβάζουν τεράστιες ποσότητες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πέρα από τα σύνορα. Η σύγκρουση μεταξύ κανόνων διαφορετικών χωρών για τα προσωπικά δεδομένα θα διατάραζε τις διεθνείς συναλλαγές. Επιπλέον, οι πολίτες θα ήταν ενδεχομένως απρόθυμοι να διαβιβάσουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στο εξωτερικό, αν δεν ήταν σίγουροι για το επίπεδο προστασίας τους σε άλλες χώρες.

Για το λόγο αυτόν, έχουν θεσπιστεί κοινοί ευρωπαϊκοί κανόνες, για να διασφαλίσουν υψηλές προδιαγραφές προστασίας για τα προσωπικά δεδομένα σας οπουδήποτε στην ΕΕ. Διαθέτετε δικαίωμα υποβολής καταγγελίας και αξίωσης αποζημίωσης, σε περίπτωση κατάχρησης των δεδομένων σας οπουδήποτε στην ΕΕ.

3.1.3 Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.)

Ο σεβασμός και η προστασία της ιδιωτικής ζωής και της προσωπικότητας αποτελούν πρωταρχικό μέλημα κάθε δημοκρατικής κοινωνίας. Η ανεξέλεγκτη καταχώριση και επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων σε ηλεκτρονικά και χειρόγραφα αρχεία υπηρεσιών, εταιρειών και οργανισμών μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στην ιδιωτική ζωή του πολίτη . Οι κίνδυνοι αυτοί αυξάνονται με τις νέες δυνατότητες ταχύτατης μεταφοράς πληροφοριών παγκοσμίως μέσω του Διαδικτύου. Για την προστασία του ατόμου στην κοινωνία της πληροφορίας χρειάζεται ειδική αντιμετώπιση. Στην Ελλάδα, για τον λόγο αυτό ιδρύθηκε με τον Νόμο 2472/97 ως ανεξάρτητος διοικητικός φορέας η «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα» που λειτουργεί από τον Νοέμβριο του 1997.

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.) είναι ανεξάρτητη δημόσια αρχή που δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε διοικητικό έλεγχο. Ο στόχος της είναι ο έλεγχος της εφαρμογής των νόμων και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν στην προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η ίδρυση της ήταν αναγκαία λόγω της ανεξέλεγκτης καταχώρισης και επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων σε ηλεκτρονικά και χειρόγραφα αρχεία υπηρεσιών, εταιρειών και οργανισμών, που μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στην ιδιωτική ζωή των ατόμων. Γι' αυτό το λόγο τα προσωπικά δεδομένα προστατεύονται αυστηρά και η επεξεργασία τους και η δημιουργία αρχείων γίνεται μόνο υπό περιορισμούς και εγγυήσεις.

3.2 Πνευματικά Δικαιώματα – Πνευματική Ιδιοκτησία

Πνευματικό δικαίωμα είναι το δικαίωμα που αποκτά κάποιος πάνω σε ένα πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα π.χ. μουσική, ποίημα, συγγραφικό έργο, σχέδιο, θεατρικό έργο, οπτικοακουστικό έργο, εικαστικό έργο είτε είναι γραπτό είτε προφορικό είτε αφορά την Τέχνη είτε την επιστήμη.

Πνευματική ιδιοκτησία είναι το σύνολο των εξουσιών που δίνει ο νόμος στον ιδιοκτήτη ενός πνευματικού έργου, να προστατεύσει, να διαχειριστεί και να αμειφθεί ακόμη από τρίτους,

όταν αυτοί εκμεταλλεύονται την πνευματική του περιουσία. Η ιδιοκτησία πάνω σε ένα πνευματικό έργο, σύμφωνα με το νόμο, κατοχυρώνεται μόνο από τη «δημοσίευσή» του. Για παράδειγμα, μια μουσική σύνθεση κατοχυρώνεται, είτε από τη στιγμή που θα γίνει προσιτή στο κοινό μέσω μιας δισκογραφικής παραγωγής, είτε μέσω μιας συναυλίας είτε μέσω μιας εκτέλεσης στο ραδιόφωνο ή στην Τηλεόραση ή και στο Διαδίκτυο. Η πνευματική ιδιοκτησία πάνω σε ένα πνευματικό έργο, σύμφωνα με το νόμο διαρκεί 70 χρόνια μετά το θάνατο του δημιουργού του. Μετά την παρέλευση των 70 ετών το έργο αυτό καθίσταται «κοινό κτήμα», πχ, τα παραδοσιακά τραγούδια, οι κλασικές συνθέσεις. Κανείς δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει πνευματικό έργο, που αποδεδειγμένα ανήκει σε κάποιον, χωρίς την άδειά του. Αυτό αποτελεί και τη βάση της αναγνώρισης του δικαιώματος υπέρ του δημιουργού-ιδιοκτήτη του, δηλαδή το να ζητείται η άδειά του, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί το έργο του από τρίτους.

3.2.1 Ιστορική Αναδρομή

Η δημιουργία του μορφώματος της πνευματικής ιδιοκτησίας και η νομική της προστασία είναι σχετικά πρόσφατες και ανάγονται στον 18ο αιώνα. Πρόδρομος της προστασίας ήταν η απονομή προνομίων σε τυπογράφους, αρχικά στη Βενετία από το 1469 και αργότερα και

σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη. Τα προνόμια αυτά αφορούσαν όμως την προστασία του τυπογράφου (προστασία της οικονομικής επένδυσης) από ανατυπώσεις φιλολογικών και μουσικών έργων από τρίτους και όχι την προστασία του δημιουργού, ενώ σύντομα κατέληξαν να γίνουν όργανο της λογοκρισίας εκ μέρους των ηγεμόνων στα εκδιδόμενα έργα. Αποφασιστική ώθηση έδωσε η Γαλλική Επανάσταση, η οποία συνέδεσε την πνευματική ιδιοκτησία με το φυσικό δίκαιο: αναγνώρισε ότι ο δημιουργός έχει θεμελιώδες δικαίωμα στο έργο του, το οποίο ο νόμος οφείλει να προστατεύσει. Ως συνέπεια αυτής της αντίληψης θεσπίστηκαν δύο νόμοι το 1791 και το 1793 αντίστοιχα. Στη συνέχεια κατά τον 19ο αι. υιοθετήθηκαν σε πολλά ευρωπαϊκά κράτη συναφείς νομοθεσίες, ενώ πολλοί (κυρίως Γάλλοι) διανοούμενοι και λογοτέχνες κατέβαλαν προσπάθειες ενίσχυσης και εμπέδωσης του θεσμού. Η διεθνής αυτή τάση αναγνώρισης και προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας οδήγησε το 1886 στην υπογραφή της Διεθνούς Σύμβασης της Βέρνης, καθιστώντας την πνευματική ιδιοκτησία αντικείμενο διεθνούς προστασίας.

Στην Ελλάδα, ο Ποινικός Νόμος του 1835 προέβλεπε στο άρθρο 432 ιδιαίτερο ποινικό αδίκημα για όποιον αναπαρήγε ή έθετε σε κυκλοφορία «βιβλία ή άλλα τυπωμένα έγγραφα, μουσικά συνθέσεις, χαλκογραφίας, ίχνογραφίας ή πίνακας γεωγραφικούς άνευ συναινέσεως του συγγραφέως, του άπεργασαμένου, του κατ' έμπορίαν εκδότου [...] χωρίς τινά έπεξεργασίαν ή ανάπλασιν, έντός δεκαπέντε έτων από τον χρόνον τής εκδόσεώς των». Παράλληλα το άρθρο 371 του ίδιου νόμου, που προέβλεπε το αδίκημα της κλοπής, όριζε ότι κλοπή είναι η αφαίρεση ξένων κινητών πραγμάτων «μη έξαιρουμένων μηδ' αυτών των έργων του άνθρωπίνου νοός». Οι διατάξεις αυτές απείχαν όμως πολύ από το να παρέχουν μια ολοκληρωμένη και αποτελεσματική προστασία στους δημιουργούς. Ακολούθησε 75 χρόνια μετά ο νόμος ΓΥΠΓ' /1909 «περί συγγραφικών δικαιωμάτων των θεατρικών έργων». Ο πρώτος πλήρης νόμος περί πνευματικής ιδιοκτησίας ήταν ο 2387/1920, ενώ το ίδιο έτος η Ελλάδα προσχώρησε στη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης του 1886. Ο νόμος του 1920 προέβλεπε την προστασία των έργων όσο ζούσε ο δημιουργός και για 50 χρόνια μετά τον θάνατό του. Ο 2387/1920 τροποποιήθηκε κατ' επανάληψιν για να ανταποκριθεί σε νεώτερες ανάγκες, και αντικαταστάθηκε τελικά πλήρως από τον ν. 2121/1993, ο οποίος

έφερε αρκετές καινοτομίες στο σύστημα προστασίας. Η προστασία παρέμεινε αρχικά 50 χρόνια *post mortem auctoris*, για να παραταθεί το 1997 στα 70. Παράλληλα από τις αρχές της δεκαετίας του 90 έχει αρχίσει η εναρμόνιση στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας του δικαίου της πνευματικής ιδιοκτησίας με την έκδοση αλληπάλληλων οδηγιών, οι οποίες ρυθμίζουν κατά ενιαίο τρόπο για όλα τα κράτη-μέλη αρκετές πτυχές της πνευματικής ιδιοκτησίας.

3.2.2. Πνευματική Ιδιοκτησία και Διαδίκτυο

Η πρόοδος και διάδοση της ψηφιακής τεχνολογίας διευκόλυνε την αναπαραγωγή υλικών φορέων ήχου και εικόνας (πλέον κυρίως CD και DVD, αρχείων πολυμέσων κ.ά.). Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθούν και οι προσβολές των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων μέσω της ανεξέλεγκτης αντιγραφής και της διάδοσης από δίκτυα p2p, αφού η αναπαραγωγή και του μεγαλύτερου αρχείου δε διαρκεί πάνω από λίγα λεπτά και το κόστος είναι αμελητέο.

Επικαλούμενοι αυτές τις μεγάλης έκτασης προσβολές οι παραγωγοί κατέφυγαν στη χρήση "τεχνολογικών μέτρων προστασίας" (*technical protection measures, technische Schutzmaßnahmen*). Τα τεχνολογικά αυτά μέτρα εμποδίζουν κατά κύριο λόγο την αναπαραγωγή ενός αρχείου ή ενός υλικού φορέα. Γενικότερα επιτρέπουν την "ψηφιακή διαχείριση δικαιωμάτων" (*DRM-Digital Rights Management*). Κατόπιν πιέσεων κυρίως των μουσικών παραγωγών τα τεχνολογικά μέσα προστασίας κατοχυρώθηκαν και με διεθνείς συνθήκες (με τη Διεθνή Συνθήκη του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας του 1996 για την πνευματική ιδιοκτησία, *World Copyright Treaty*). Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα εξέδωσε την Οδηγία 2001/29/EK για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (*infosoc directive*), με την οποία επίσης υποχρέωνε όλα τα κράτη-μέλη της να προστατεύσουν νομοθετικά τα τεχνολογικά μέτρα. Ο Έλληνας νομοθέτης θέσπισε τα άρθρα 66Α και 66Β στο ν. 2121/1993, τα οποία απαγορεύουν την εξουδετέρωση χωρίς την άδεια του δικαιούχου κάθε αποτελεσματικού τεχνολογικού μέτρου, την οποία πραγματοποιεί κάποιος εν γνώσει του ή έχοντας βάσιμους λόγους

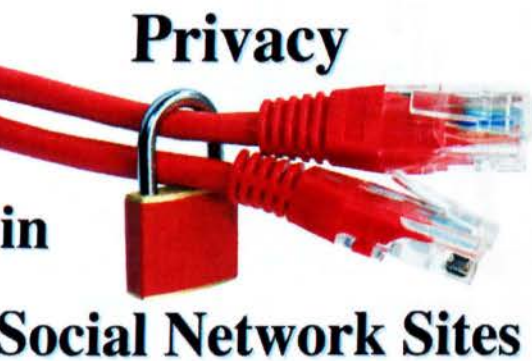
που του επιτρέπουν να γνωρίζει ότι επιδιώκει αυτόν το σκοπό και την αφαίρεση ή αλλοίωση οποιασδήποτε πληροφορίας με ηλεκτρονική μορφή σχετικά με τη διαχείριση των δικαιωμάτων. Στις ΗΠΑ ψηφίστηκε ο *Digital Millennium Copyright Act (DMCA)*, ο οποίος προβλέπει αντίστοιχες ρυθμίσεις.

4. Ασφάλεια Προσωπικών Δεδομένων στις Σελίδες Κοινωνικής Δικτύωσης.

Καθημερινά 7 στους 10 από αυτούς που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο χρήστες συνδέονται σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης. Αυτός ο αριθμός των χρηστών υπολογίζεται περίπου στο 1 δισεκατομμύριο και αντιστοιχεί στο 1/7 του πληθυσμού της Γης. Από τους χρήστες αυτούς μόνο οι μισοί ελέγχουν τις ρυθμίσεις ασφαλείας

του λογαριασμού τους και αυτό κάθε 2-3 μήνες.

Γενικότερα όμως οι χρήστες των SNS φαίνονται να είναι αρκετά επιφυλακτικοί στα θέματα ασφαλείας, καθώς μόλις το 25% αυτών δημοσιοποιούν την τοποθεσία που βρίσκονται σε κάθε

διαδικτυακή τους δραστηριότητα. Επίσης σύμφωνα με στατιστικά ο αριθμός των χρηστών που επιλέγει να φανερώσει την ημερομηνία γεννήσεως του είναι πάρα πολύ μικρός.

Η επιφυλακτικότητα των χρηστών δικαιολογείται απόλυτα καθώς η ολοένα αυξανόμενη χρήση των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης έχει προσελκύσει περισσότερους επιτήδιους που προσπαθούν να βλάψουν τους χρήστες με πολλούς τρόπους.

Γενικότερα οι σελίδες κοινωνικής δικτύωσης εξυπηρετούν κάποιον κακοήθη και βλαπτικό άνθρωπο να ενοχλήσει τους χρήστες στο διαδίκτυο πιο εύκολα. Οι περιπτώσεις δυσφήμισης και παρακολούθησης ατόμων αυξήθηκαν με τη χρήση των SNS, τα οποία οδηγούν στην κακοποίηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

φακέλων είναι πιο εύκολη. Τα δεδομένα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν ωστέ να ρεζιλέψουν, να εκβιάσουν, ακόμα και να ζημιώσουν το χρήστη.

Ταυτοποίηση προσώπου: Οι περισσότεροι χρήστες των SNS έχουν την τάση να ανεβάζουν φωτογραφίες των εαυτών τους. Αυτό όπως είναι αναμενόμενο βοηθάει στην ταύτιση των στοιχείων και των πληροφοριών που υπάρχουν στις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης με κάποιο φυσικό πρόσωπο. Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις που χρήστες ανεβάζουν φωτογραφίες και στοιχεία φυσικών προσώπων διαδίδοντας ψευδείς πληροφορίες με σκοπό να δυσφημίσουν τα άτομα αυτά.

Φωτογραφίες – Τοποθεσίες: Ένα άλλο πρόβλημα που μπορεί να

δημιουργηθεί με το ανέβασμα φωτογραφιών είναι η αποκάλυψη της τοποθεσίας του χρήστη που ανεβάζει τη φωτογραφία. Αυτό όπως είναι φυσικό μπορεί να βοηθήσει όποιον έχει σκοπό να παρακολουθήσει τον χρήστη. Επίσης τα τελευταία χρόνια έχει προστεθεί η δυνατότητα να βάζει ο χρήστης καρτέλες με τα ονόματα όσων βρίσκονται στη φωτογραφία χωρίς να είναι πάντα απαραίτητη η έγκριση τους πρώτα.

Άλλο ένα πρόβλημα που προκύπτει από το ανέβασμα φωτογραφιών είναι τα πνευματικά δικαιώματα αυτών καθώς υπάρχουν πολλές περιπτώσεις που οι φωτογραφίες που ανεβάζουν οι χρήστες στα SNS χρησιμοποιούνται μετά σε άλλες ιστοσελίδες και για άλλους σκοπούς χωρίς την συγκατάθεση των χρηστών.

5. Περιπτώσεις υποκλοπής προσωπικών δεδομένων και πνευματικών δικαιωμάτων

Οι επιπτώσεις που έχει η κακή και μη ασφαλής χρήση του διαδικτύου και των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης ειδικότερα, μπορεί να είναι πολύ σοβαρές και οι περιπτώσεις που κάποιοι επιτήδειοι έχουν βλάψει τους χρήστες είναι πολλές. Το Facebook ώντας η πιο δημοφιλής SNS έχει και τα περισσότερα κρούσματα αν και στις περισσότερες περιπτώσεις το συμβάν θα μπορούσε να είχε συμβεί σε οποιαδήποτε SNS.

Πολλοί χρήστες επινοούν πράγματα για να φαίνονται πιο ενδιαφέροντες. «Ψεύτης» αποδεικνύεται ο ένας στους οκτώ χρήστες των μέσων μαζικής δικτύωσης σύμφωνα με μία νέα έρευνα που διεξήχθη στη Βρετανία μεταξύ 2.000 χρηστών ιστοσελίδων μαζικής δικτύωσης. Οι περισσότεροι από αυτούς, ποσοστό περίπου 12%, βρίσκουν την αληθινή τους ζωή πολύ βαρετή με αποτέλεσμα να επινοούν πολλά από αυτά που αναρτούν στο Facebook και στο Twitter για να φαίνονται πιο ενδιαφέροντες και να προσελκύουν «φίλους». Επίσης, σχεδόν οι τέσσερις στους δέκα (το 39%) ισχυρίζονται ότι η ανελικρίνειά τους οφείλεται στις πιέσεις που δέχονται από φίλους και συναδέλφους να περνάνε καλά ή να μην φαίνονται ανιαροί όταν ποστάρουν. Κλασικά παραδείγματα ψεύτικων αναρτήσεων είναι να ισχυρίζονται ότι εργάζονται σκληρά πάνω σε ένα «σημαντικό project» ενώ στην πραγματικότητα βρίσκονται καθ' οδόν για το σπίτι τους, ή να παριστάνουν ότι διευρύνουν το πνεύμα τους πηγαίνοντας σε γκαλερί ή μουσεία που δεν ξέρουν καν που βρίσκονται.

Επικίνδυνο όχι μόνο για τις διαπροσωπικές σχέσεις (όπως σας

είχαμε πει πρόσφατα είναι αιτία για πολλά διαζύγια), αλλά και για την υγεία αποδεικνύεται το facebook, αφού σύμφωνα με νέες μελέτες κάθε 40 λεπτά καταγγέλλεται και ένα έγκλημα που σχετίζεται με το site κοινωνικής δικτύωσης. Μόνο σε ένα χρόνο η αστυνομία της Βρετανίας είχε

καταγράψει 12.300 σοβαρά αδίκημα, που αφορούσαν το site.

Πρόκειται για ανθρωποκτονίες, βιασμούς, παιδεραστίες, απαγωγές,

επιθέσεις, απειλές, εκφοβισμό μαρτύρων και άλλες απάτες. Και ενώ βγαίνει αυτή η έρευνα δείχνει ότι πρέπει να υπάρχει προσοχή, οι υπεύθυνοι σκέφτονται να «ανοίξουν» τις πύλες του facebook και σε παιδιά κάτω των 13 ετών.

Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη της ιστοσελίδας knowthenet.org.uk, ένας ανησυχητικά μεγάλος αριθμός νέων ανθρώπων δεν έχει την παραμικρή ιδέα ότι ενώ είναι online, μπορεί να παραβιάζει τη νομοθεσία περί πνευματικής ιδιοκτησίας (copyright), να προβαίνει σε δυσφημιστικές παρατηρήσεις ή ακόμα και να υποκινεί ταραχές. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με αφορμή την επιβολή τετραετούς ποινής φυλάκισης σε δύο νεαρούς άντρες που το περασμένο καλοκαίρι προσπάθησαν να υποκινήσουν επεισόδια στο Λονδίνο μέσω του Facebook. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι το 1/3 των συμμετεχόντων στην έρευνα δε γνώριζε ότι τέτοιου είδους δραστηριότητα διώκεται ποινικά! Μεταξύ άλλων, από τους 2.000 ερωτηθέντες ηλικίας 14-21 ετών, το 67% δήλωσε ότι συνηθίζει να ανεβάζει προστατευμένο περιεχόμενο, όπως φωτογραφίες, στίχους τραγουδιών ή video συναυλιών, αγνοώντας ότι κάτι τέτοιο είναι ενάντια στο νόμο ή παραβλέποντας τη σοβαρότητα του ζητήματος.

Με αφορμή τη θύελλα που ξέσπασε στο Twitter νωρίτερα αυτή τη χρονιά εξαιτίας της παράνομης σχέσης του ποδοσφαιριστή Ryann Giggs με το μοντέλο Imogen Thomas με χιλιάδες απαξιωτικά σχόλια να κατακλύζουν το κοινωνικό δίκτυο, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να προσδιορίσουν την έννοια της δυσφήμισης. Το αποτέλεσμα ήταν ένα πολύ μεγάλο ποσοστό της τάξης του 42% να μη μπορεί να αντιληφθεί τη διαφορά ανάμεσα σε ένα δυσφημιστικό σχόλιο και σε ένα μη δυσφημιστικό!

Δεν είναι λίγοι αυτοί που βρήκαν τον μπελά τους για το πάτημα του γνωστού like στο facebook, σε κάποιες περιπτώσεις όμως οι συνέπειες ήταν πιο σοβαρές από ότι περίμεναν. Στις ΗΠΑ ένας πρώην φύλακας σε σωφρονιστικό ίδρυμα κατηγορήσε τον προϊστάμενό του ότι τον απέλυσε με αφορμή ένα like

που είχε κάνει σε σελίδα πολιτικού του αντιπάλου. Οπως ισχυρίστηκε ο άνδρας πρόκειται για μια κλασική περίπτωση καταπάτησης του δικαιώματος της ελευθερίας του λόγου και το δικαστήριο έκρινε πως το like θα πρέπει πλέον να «προστατευτεί».

Στην Αυστραλία ο Υπουργός Παιδείας διασύρθηκε όταν αποκαλύφθηκε ότι επικρότησε ηλεκτρονικά τη φωτογραφία ενός 16χρονου που «εξέθετε» τον εαυτό του. Ο ίδιος δήλωσε ότι δεν κατάλαβε τι ακριβώς σήμαινε η φωτογραφία όμως η ζημιά είχε ήδη γίνει.

Δυο γυναίκες στην Ινδία συνελήφθησαν την το 2012 διότι προωθούσαν την «εχθρότητα μεταξύ των τάξεων» όταν η μία έκανε ένα πολιτικό σχόλιο στο facebook και η άλλη έκανε like.

Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησε ο οργανισμός Internet Watch Foundation, ο οποίος είναι εγκατεστημένος στο Λονδίνο, το 88% των φωτογραφιών με γυμνούς εφήβους καταλήγουν και χρησιμοποιούνται σε πορνογραφικά sites. Η μελέτη έδειξε, οι φωτογραφίες αυτές υποκλέπτονται από «παρασιτικούς» ιστότοπους, οι οποίοι τις χρησιμοποιούν για πολύ κακούς σκοπούς.

Χαρακτηριστικό της τρομακτικής διάστασης που έχει πάρει το φαινόμενο αυτό είναι ότι εντός 48 ωρών, οι ειδικοί του IWF εντόπισαν 12.224 φωτογραφίες και videos, που είχαν δημοσιευτεί σε 68 ιστοσελίδες, blogs και κοινωνικά δίκτυα, το περιεχόμενο των οποίων ήταν ακατάλληλο. Συνολικά η μελέτη έδειξε ότι 10.776 εξ αυτών, δηλαδή το 88 %, υποκλάπηκαν και στη συνέχεια δημοσιεύτηκαν σε άλλους ιστότοπους. Οι γυμνές εικόνες συχνά βρίσκονται σε κλεμμένα κινητά τηλέφωνα ή αποστέλλονται μέσω e-mail ή mms. «Βρισκόμαστε σε μια κοινωνία ανωνυμίας όπου οι νέοι έχουν την ανάγκη να δείξουν ότι υπάρχουν, διψάνε για αναγνώριση», υπογραμμίζει για τη γαλλική free-press Metro, ο κοινωνιολόγος Michel Fize.

«Φωτιά» στην προστασία των προσωπικών δεδομένων έβαλε ένα «ροζ» μπλογκ, το οποίο ανέβαζε φωτογραφίες γυναικών από το facebook χωρίς τη συγκατάθεση τους, δημοσιεύοντας παράλληλα τα

ονόματα τους και τις διευθύνσεις τους. Το «ροζ» με τον τίτλο ksekola.blogspot.com, δημοσίευε τις φωτογραφίες εκατοντάδων γυναικών οι οποίες διατηρούν λογαριασμό στο facebook, αναρτώντας παράλληλα υβριστικά ή σεξουαλικού περιεχομένου σχόλια, ενώ δημοσίευε και τα ονόματα των γυναικών καθώς και τον τόπο καταγωγής τους και τις διευθύνσεις τους. Αποτέλεσμα ήταν, να δέχονται οι γυναίκες που έπεσαν θύμα του «ροζ» ιστότοπου φραστικές επιθέσεις από χρήστες του facebook, δεκάδες αιτήματα φιλίας και μηνύματα, με σεξουαλικό περιεχόμενο.

Άλλη μια παρόμοια περίπτωση ήταν με την ιστοσελίδα HunterMoore.tv. Η ιστοσελίδα αποβλέπει στο μίσος, την οργή ή τη μανία για εκδίκηση που ως άνθρωποι μπορεί να τρέφουμε για κάποιον/α άλλο/η και υπόσχεται ότι λειτουργεί τελείως ανώνυμα. Οι χρήστες μπορούν να ανεβάσουν μέχρι 10 φωτογραφίες του θύματος και να συμπεριλάβουν ακόμα και link με το προφίλ του στο Facebook. Μοναδικός περιορισμός είναι ότι οι εικονιζόμενοι θα πρέπει να είναι άνω των 18 ετών.

Περιπτώσεις σαν τις προηγούμενες υπάρχουν πάρα πολλές παγκοσμίως και κάποιες απά αυτές έχουν μοιραία αποτελέσματα.

Όπως αναφέρει η Telegraph, η 14χρονη Καρολίνα Πίτσιο από την Νοβάρρα της Ιταλίας, αυτοκτόνησε όταν μια ομάδα αγοριών δημοσίευσε βίντεο στο facebook, στο οποίο η Καρολίνα φαινόταν μεθυσμένη και αναμαλλιασμένη στο μπάνιο σε ένα πάρτι. Η ομάδα των αγοριών όπως αναφέρεται, είναι φίλοι του πρώην δεσμού της Καρολίνα, ο οποίος την είχε προσβάλλει άσχημα στο facebook, όταν αυτή αποφάσισε να βάλει «τέλος» στη σχέση τους. Λίγο πριν αυτοκτονήσει πηδώντας στο κενό από το παράθυρο του δωματίου της, ανάρτησε στο facebook: «Συγχωρέστε με αν δεν είμαι δυνατή. Δεν αντέχω πια». Ο Ιταλικός Σύλλογος Γονέων της Ρώμης κατέθεσε καταγγελία εναντίον του facebook για συμμετοχή στην πρόκληση της αυτοκτονίας. Ο Ιταλικός νόμος απαγορεύει στους ανήλικους να υπογράφουν συμβόλαια. Παρόλα αυτά, το facebook προβαίνει σε συμβόλαια με ανήλικους όσον

αφορά στα θέματα προσωπικών δεδομένων τους, χωρίς να το γνωρίζουν πάντα οι γονείς τους.

Άλλη μια τραγική περίπτωση ήταν μιας 12χρονης από τη Νέα Υόρκη που έβαλε τέλος στη ζωή της έπειτα από τα κοροϊδευτικά σχόλια που έγραφαν στο Facebook συμμαθητές της από το σχολείο. Η Gabrielle Molina δεχόταν καθημερινές επιθέσεις στο διαδίκτυο από συνομήλικούς της που την αποκαλούσαν "παλιοθήλυκο" και ότι έμοιαζε σαν να έπασχε από το σύνδρομο Down.

Εκτός όμως από τις περιπτώσεις παρενόχλησης των χρηστών μεταξύ τους σε επίπεδο αστεϊσμού και φάρσας όσο καυστικές και σοβαρές κι αν είναι και οδηγούν σε μοιραία αποτελέσματα, υπάρχουν κι άλλα συμβάντα στο διαδίκτυο και στις SNS που αφορούν την πολιτική

Τον Ιούνιο του 2013, στην Τουρκία, όπου ξέσπασαν επεισόδια και διαδηλώσεις πολιτών κατά της κυβέρνησης περίπου 25 χρήστες του Twitter συνελήφθησαν αντιμετωπίζοντας κατηγορίες υποκίνησης διαδηλώσεων και διάδοσης προπαγάνδας, έπειτα από πολλές ημέρες διαμαρτυριών κατά της κυβέρνησης που πήραν κατά διαστήματα βίαιη μορφή.

Κανένα σοβαρό πολιτικό κίνημα δεν μπορεί να ξεπηδήσει από το Facebook, κάποιιο ωστόσο δεν παρατάνε τον online αγώνα έτσι

εύκολα! Ο 22χρονος Κροάτης Niksa Klecak ξεκίνησε λοιπόν ένα group στο Facebook το 2008 εναντίον του πρωθυπουργού της Κροατίας Ivo Sanader με τίτλο «στοιχηματίζω ότι μπορώ να βρω 5.000 ανθρώπους που μισούν τον Sanader». Η αστυνομία της χώρας τον συνέλαβε επιτόπου. Ο λόγος

δεν ήταν βέβαια το όνομα του group ή η αντίθεση στην πολιτική του Sanader, ήταν το γεγονός ότι ο πρωθυπουργός παρουσιαζόταν με στολή Ναζί στο γκρουπάκι, κάτι που παραβίαζε τον κρατικό νόμο κατά της ναζιστικής προπαγάνδας. Ο Klecak αφέθηκε τελικά ελεύθερος, αφού βέβαια προσκόμισε στοιχεία ότι δεν ήταν αυτός ο δημιουργός της φωτογραφίας.

Οι Tareq και Michaele Salahi γλίστρησαν στον Λευκό Οίκο σε κυβερνητικό γεύμα που παρέθεσε ο πρόεδρος των ΗΠΑ προς τιμή του πρωθυπουργού της Ινδίας Manmohan Singh. Δεν σταμάτησαν ωστόσο εκεί: δημοσιοποίησαν στο προφίλ της Michaele στο Facebook φωτογραφίες από τη βραδιά, όπου εμφανίζονται σε εγκάρδιες πόζες με τον πρόεδρο Ομπάμα, τον αντιπρόεδρο Joe Biden και άλλους VIP καλεσμένους. Η εφημερίδα «Washington Post» ανακάλυψε το «λαβράκι», αναγκάζοντας τις μυστικές υπηρεσίες να απολογηθούν για την εισβολή του ζεύγους, το οποίο αντιμετωπίζει πλέον σοβαρές κατηγορίες.

Μία 21χρονη μουσουλμάνα δημοσίευσε στο γκρουπ "Η Εξέγερση των Γυναικών του Αραβικού Κόσμου" μια φωτογραφία της χωρίς να φοράει μαντίλα και κρατώντας στα χέρια της το διαβατήριό της όπου απεικονίζεται η ίδια με μαντίλα. Το γεγονός πήρε μεγάλη έκταση εξαιτίας τη απόφασης του Facebook να διαγράψει την εικόνα. Οι διαχειριστές της σελίδας ισχυρίζονται ότι η φωτογραφία κατέβηκε στις 25 Οκτωβρίου, 4 μέρες μετά την αρχική δημοσίευσή της και ότι το facebook μπλόκαρε το λογαριασμό της για μερικές ημέρες. Επίσης υποστηρίζουν ότι αντίγραφα της φωτογραφίας που αναδημοσιεύτηκαν από άλλους χρήστες αλλά και από την ίδια τη σελίδα επίσης διαγράφηκαν και ολόκληρη η σελίδα "Εξέγερση των Γυναικών στον Αραβικό Κόσμο" ήταν εκτός λειτουργίας από τις 29 Οκτωβρίου έως τις 5 Νοεμβρίου. Το Facebook ανέφερε ότι διέγραψε τη φωτογραφία κατά λάθος και δημοσίευσε μια δήλωση στην ιστοσελίδα κοινωνικών ειδήσεων Reddit για το εν λόγω περιστατικό. Το γκρουπ "Εξέγερση των Γυναικών στον Αραβικό Κόσμο" δημιουργήθηκε τον Οκτώβριο του 2011 και μέσα σε ένα χρόνο είχε 35.000 υποστηρικτές. Ο αριθμός διπλασιάστηκε μετά την έκταση που πήρε το θέμα της εν λόγω φωτογραφίας με αποτέλεσμα σήμερα να ξεπερνάει τα 70.000 μέλη.

Υπήρξε και στην Ελλάδα ένα περιστατικό πολιτικού περιεχομένου καθώς οι απανωτές καταγγελίες χρηστών στο Facebook ήταν ο λόγος που «έπεσαν» τα προφίλ των βουλευτών και άλλων μελών της Χρυσής Αυγής από τη δημοφιλή ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης. Όπως αναφέρουν αστυνομικές πηγές, «για να γίνει αυτό, η

αποκαθήλωση δηλαδή των προφίλ από το Facebook, θα πρέπει προηγουμένως να υπάρξουν απαντωτές καταγγελίες ότι οι συγκεκριμένοι χρήστες παραβιάζουν συστηματικά τους εταιρικούς κανόνες, με αναγραφή μηνυμάτων ρατσισμού και μισαλλοδοξίας».

Μηνύματα όπως αυτά που αντάλλαξαν βουλευτές του κόμματος με φίλους τους, σε ένα κοινωνικής δικτύωσης, στο twitter, για την υπόθεση της αθλήτριας Παπαχρήστου, έβαλαν απαγορευτικό εισόδου και περιήγησης στις σελίδες που διατηρούσαν οι βουλευτές.

ακροδεξιού
άλλο μέσο

την υπόθεση της αθλήτριας Παπαχρήστου, έβαλαν απαγορευτικό εισόδου και περιήγησης στις σελίδες που διατηρούσαν οι βουλευτές.

Άλλο ένα περιστατικό στην Ελλάδα συνέβη στη Θεσσαλονίκη όταν ένας 43χρονος εκμεταλλευόμενος την διαπροσωπική επαφή που δημιουργήσε με τέσσερις γυναίκες ηλικίας 35, 40, 41 και 41 ετών, μέσω ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης, έρχονταν σε επαφή και αποσπώντας προσωπικά πληροφοριακά στοιχεία τους, προέβαινε σε παραγγελίες μέσω διαδικτύου, αντικειμένων καθώς και σε κλοπές μικρών χρηματικών ποσών από τις παθούσες, κατά την διάρκεια της κοινωνικής τους επαφής. Όπως προέκυψε από την αστυνομική έρευνα, ο 43χρονος κατά το χρονικό διάστημα Απρίλιο 2012 έως Ιούνιο 2012, με την ως άνω μέθοδο απέσπασε συνολικά από τις παθούσες το χρηματικό ποσό των 4.210,7 ευρώ.

Περιστατικά που σχετίζονται με τις SNS υπάρχουν και στον επαγγελματικό τομέα. Όπως μπορείτε να διακρίνετε στην φωτογραφία, η εικονιζόμενη αίτηση για δουλειά απαιτεί από τον υποψήφιο

40. Do you possess a North Carolina driver's license? Yes No If yes, number: _____

41. Do you possess a driver's license from another state? Yes No
If yes, what state? _____ Drivers license number? _____

42. Has your license ever been suspended or revoked? Yes No If yes, please explain: _____

43. Do you have any web page accounts such as Facebook, MySpace, etc. If yes, please provide username and password: _____

να σημειώσει τους προσωπικούς κωδικούς του από όλα τα κοινωνικά δίκτυα στα οποία διατηρεί λογαριασμό.

Μια απλή αναζήτηση στο Google ή έστω και ένας υποτυπώδης έλεγχος στο Facebook πριν από την πρόσληψη ενός νέου υπαλλήλου είναι μέχρι ενός βαθμού αποδεικτά. Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα, το 20%-50% των εργοδοτών ελέγχει τα προφίλ των εν δυνάμει υπαλλήλων τους στο Facebook. Μάλιστα, αυτή τη στιγμή δραστηριοποιούνται online εταιρείες που αναλαμβάνουν να επιμεληθούν τα προφίλ όσων βρίσκονται στην αναζήτηση εργασίας, διαγράφοντας οτιδήποτε μη πρέπει. Τέλος, δεν είναι λίγοι και αυτοί που καταφεύγουν σε ψευδώνυμα προκειμένου να διατηρήσουν την ανωνυμία τους από τον εργοδότη, τους συνεργάτες ή ακόμα και τους ανταγωνιστές τους.

Ένας 21χρονος Αυστραλός, που δούλευε σε call center, συνδέθηκε στο Facebook και ενημέρωσε το status του. Ο Doyle έγραψε ότι πρόκειται να κάνει κοπάνα από τη δουλειά του επειδή ήταν ακόμα πολύ μεθυσμένος από το προηγούμενο βράδυ. Ένας από τους ηλεκτρονικούς φίλους του ήταν και το αφεντικό του. Με την απόλυσή του να επίκειται: αν δεν προσκόμιζε βεβαίωση από γιατρό, θα έχανε τη θέση του.

Πειθαρχική δίωξη εναντίον επιμελήτριας με 28χρονη υπηρεσία κινήθηκε με ομόφωνη απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της Εθνικής Πινακοθήκης. Ως πρόσχημα ήταν τα σχόλια που έκανε η επιμελήτρια τον Ιανουάριο του 2012, στον προσωπικό της λογαριασμό στο Facebook, αμέσως μετά τη διάρρηξη της Εθνικής Πινακοθήκης και την κλοπή 3 έργων τέχνης ανυπολόγιστης αξίας. Τα φερόμενα παραπτώματα: αναξιοπρεπής συμπεριφορά, παραβίαση εχεμύθειας, χρήση υπηρεσιακών πληροφοριών για ιδιωτικό συμφέρον, χρήση "απρεπών εκφράσεων". Η κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας ήρθε ως αποτέλεσμα των αιτήσεων της επιμελήτριας, η οποία είναι Γραμματέας του Συλλόγου Εργαζομένων της Εθνικής Πινακοθήκης, για ενημέρωση από τη

διοίκηση σχετικά με την τήρηση υποχρεώσεων που αφορούν την ασφάλεια.

Υπάρχουν όμως πολλές περιπτώσεις που οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης έχουν βοηθήσει σημαντικά στην πρόληψη και καταστολή εγκλημάτων.

Οι αρχές της Oklahoma συνέλαβαν μια 22χρονη επειδή προσπάθησε να πουλήσει τα παιδιά της μέσω του διαδικτύου. Η Mist VanHorn χρησιμοποίησε το Facebook ως μέσο επικοινωνίας και "τιμολόγησε" το 2 ετών παιδί της στα \$1000, ενώ ζητούσε \$4000 για να δώσει "πακέτο" και το δεύτερο παιδί της (10 μηνών). Μάλιστα, βρέθηκε και αγοραστής στο Arkansas! Η VanHorn έγραφε στο μήνυμα που έστειλε στον αγοραστή:

"Απλά έλα στο Sallisaw. Είναι μόλις 30 λεπτά μακριά, θα σου δώσω όλα της τα πράγματα και θα την κρατήσεις για πάντα με \$1000. Αλλά θα πρέπει να μου τα δώσεις μέχρι την επόμενη εβδομάδα"

Μετά τη σύλληψη της, η VanHorn ισχυρίστηκε ότι χρειαζόταν άμεσα \$1000 για να πληρώσει την εγγύηση του φίλου της, αλλά για κακή της τύχη ένας γνωστός της ειδοποίησε τις Αρχές μόλις έμαθε ότι έστειλε το μήνυμα.

Η αστυνομία του Queenstown της Νέας Ζηλανδίας έκανε την πρώτη σύλληψη που έκανε μέσω Facebook. Συνέλαβαν λοιπόν τύπο που προσπάθησε να διαρρήξει τοπική μπουραρία και ανέβασε μετά στο Facebook τις φωτογραφίες του από την κάμερα ασφαλείας του μπαρ. Ο ερασιτέχνης διαρρήκτης, στην προσπάθειά του να ανοίξει το χρηματοκιβώτιο, έβγαλε τη μάσκα του και η κάμερα ασφαλείας κατέγραψε το πρόσωπό του, το οποίο φιγούραρε κατόπιν στο Facebook profile του αστυνομικού τμήματος. Επόμενο ήταν να μοιραστεί τις φωτογραφίες του και στο δικό του προφίλ, οδηγώντας τις Αρχές στην πλέον εύκολη σύλληψη στα αστυνομικά χρονικά της χώρας!

Διαρρήκτης στη Ρώμη μπήκε στο προφίλ του από τον υπολογιστή του σπιτιού που «ξαλάφρωνε», ξεχνώντας βέβαια να κάνει αποσύνδεση όταν έφυγε. Το έργο της αστυνομίας ήταν κάτι παραπάνω από εύκολο. Όταν οι αστυνομικοί του εξήγησαν πώς τον έκαναν τσακωτό, ο αποτυχημένος διαρρήκτης δεν πίστευε στα αυτιά του. Το τρομακτικό αυτό περιστατικό δεν είναι βέβαια το μόνο: ίδια υπόθεση στις ΗΠΑ, με γυναίκα διαρρήκτη αυτή τη φορά, έμελλε να έχει την ίδια κατάληξη.

Γλίτωσε τη φυλακή από ένα status update. Ένας 19χρονος συνελήφθη από την αστυνομία για μια υπόθεση ληστείας που έγινε στο Μπρούκλιν της Νέας Υόρκης την προηγούμενη βραδιά της σύλληψης. Παρά τη σφοδρή επιμονή του ότι ήταν αθώος, ο Bradford παρέμεινε στο κρατητήριο για δύο βδομάδες, μέχρι που ο πατέρας του ανακάλυψε ένα status update του γιου του που είχε γίνει από το διαμέρισμά του στο Χάρλεμ ένα λεπτό ακριβώς πριν από την ώρα της ληστείας, που είχε συμβεί 19 χιλιόμετρα μακριά! Το ηλεκτρονικό άλλοθι απάλλαξε τον Bradford από τις κατηγορίες.

Δεν είναι λίγες και οι περιπτώσεις στην Ελλάδα, όπου η Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος απέτρεψε ή εξιχνίασε εγκλήματα λόγω των SNS.

Σύμφωνα με ανακοίνωση της αστυνομίας, το Νοέμβριο του 2012 ένας 28χρονος ανακοίνωσε στο προφίλ του στο Facebook την πρόθεσή του να αυτοκτονήσει. Η Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος ενημερώθηκε μέσω email και τα εξειδικευμένα στελέχη της από την ψηφιακή έρευνα που πραγματοποίησαν και αξιοποιώντας τα στοιχεία που της δόθηκαν από τον πάροχο των υπηρεσιών διαδικτύου και το Facebook, εντόπισαν γεωγραφικά τα ηλεκτρονικά ίχνη του μηνύματος. Όπως προέκυψε, η ανάρτηση ανέβηκε στο Facebook από περιοχή της Κρήτης και σε συνεργασία με αστυνομικούς του τοπικού αστυνομικού τμήματος εντοπίστηκε ο 28χρονος. Ο 28χρονος διακομίσθηκε σε νοσοκομείο προκειμένου να του παρασχεθεί η απαραίτητη ψυχολογική υποστήριξη.

Σύμφωνα με καταγγελία 15χρονης ημεδαπής, η οποία διαμένει μόνιμα στο Ηνωμένο Βασίλειο, άρχισε να συνομιλεί με άγνωστο

άτομο, μέσω προφίλ που διατηρούσε στη σελίδα κοινωνικής δικτύωσης «Facebook». Κατά τη διάρκεια των συνομιλιών, την έπεισε να του αποστείλει προσωπικές της, γυμνές φωτογραφίες. Το επόμενο χρονικό διάστημα και αφού η ανήλικη αρνείτο να του αποστείλει περισσότερες φωτογραφίες, την εκβίαζε ότι θα δημοσιοποιούσε στο διαδίκτυο τις φωτογραφίες που ήδη κατείχε και παράλληλα θα ενημέρωνε τη μητέρα της και τρίτα πρόσωπα. Λόγω των εκβιασμού και των απειλών του 21χρονου δράστη, η ανήλικη εξαναγκάστηκε να του αποστείλει και άλλες φωτογραφίες καθώς και βίντεο. Μετά από άρνησή της να του στείλει ακόμη περισσότερα αρχεία, ο δράστης παραβίασε το προφίλ της και αλλάζοντας τους κωδικούς πρόσβασης, ανήρτησε (370) γυμνές φωτογραφίες της. Επιπλέον, επικοινωνούσε τηλεφωνικά μαζί της και την απειλούσε ότι θα μεταβεί στην οικία της με φίλους του για να τη χτυπήσει. Το χρονικό της όλης υπόθεσης, επιβεβαιώθηκε και με υπόμνημα, που υπέβαλλε η μητέρα της στην Υποδιεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, περιγράφοντας επιπλέον τις επιπτώσεις στο οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον της κόρης της. Από την ψηφιακή διαδικτυακή έρευνα των αστυνομικών της Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, που έγινε στο πλαίσιο της άρσης του απορρήτου, μετά από εισαγγελικό βούλευμα και σε συνεργασία με τις εταιρείες του συγκεκριμένου διαδικτυακού χώρου καθώς των παροχών υπηρεσιών διαδικτύου και κινητής τηλεφωνίας, ταυτοποιήθηκαν τα στοιχεία του 21χρονου ημεδαπού, ο οποίος και συνελήφθη.

Όπως διαπιστώνουμε οι περιπτώσεις που σχετίζονται με την υποκλοπή των προσωπικών δεδομένων των χρηστών των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης είτε θετικά, είτε αρνητικά είναι πολλές παγκοσμίως.

6. Διαρροή Προσωπικών Δεδομένων

Όπως είδαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο τα δεδομένα των χρηστών στα SNS είναι ευάλωτα και εκτεθιμένα. Όπως είναι αναμενόμενο οι Ελληνικές, Ευρωπαϊκές και Παγκόσμιες Αρχές δίνουν μεγάλη σημασία και αρκετό βάρος σε αυτά τα θέματα ώστε να μπορέσουν να τα περιορίσουν όσο το δυνατόν περισσότερο. Κυρώσεις και αλλαγές στις ρυθμίσεις των SNS επιβάλλονται διαρκώς.

Σύμφωνα με δημοσίευμα του Telegraph, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2011 πρότεινε νέα οδηγία, με την οποία θα απέτρεπε το δημοφιλές κοινωνικό δίκτυο από κάθε είδους στοχευμένη διαφήμιση εκμεταλλευόμενο τα δεδομένα των χρηστών του, τουλάχιστον χωρίς τη συγκατάθεσή τους. Σε περίπτωση, μάλιστα, που δε συμμορφωνόταν με την παρούσα οδηγία, η Facebook θα αντιμετώπιζε χρηματικά πρόστιμα και άλλες νομικές ενέργειες. Παρά τους ισχυρισμούς της Facebook ότι τα δεδομένα δε διαμοιράζονται σε διαφημιστές για σκοπούς στοχευμένης διαφήμισης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι τα κοινωνικά δίκτυα θα πρέπει να χειρίζονται τα δεδομένα των χρηστών με μεγαλύτερη διαφάνεια. Όπως υποστήριξε οι χρήστες θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να γνωρίζουν ακριβώς τον τρόπο με τον οποίο αναλύονται τα δεδομένα τους καθώς και πού χρησιμοποιούνται.

Παρ' όλα αυτά όμως και σύμφωνα με το δικαστήριο, ο ιστότοπος αξιοποίησε φωτογραφίες και πληροφορίες των χρηστών χωρίς την έγκρισή τους, αποκομίζοντας 73 εκατομμύρια δολάρια!

Το ποσό των 20 εκατομμυρίων δολαρίων κατέστηκε να πληρώσει συνολικά η Facebook σε 614.000 χρήστες του κοινωνικού ιστότοπου, επειδή χρησιμοποίησε προσωπικά τους δεδομένα και φωτογραφίες σε διαφημίσεις που εμφανίζονταν στο site, χωρίς την έγκρισή τους. Αυτό αποφάσισε ο αμερικανός δικαστής ο οποίος χειρίστηκε τη σχετική αγωγή, που είχαν καταθέσει οι χρήστες του Facebook. Καθένας από τους 614.000 χρήστες επρόκειτο να λάβει αποζημίωση 15 δολαρίων. Ο δημοφιλής ιστότοπος εκτιμάται πως έχει χρησιμοποιήσει τα

ονόματα και τις φωτογραφίες περίπου 150 εκατομμυρίων μελών του, σε διαφημίσεις, ωστόσο μόνο όσοι απάντησαν σε σχετικό email που εστάλη από την εταιρία θα αποζημιωνόντουσαν.

Ιδιωτικοί οργανισμοί θα λάμβαναν επίσης ένα μέρος από την αποζημίωση των 20 εκατομμυρίων δολαρίων.

Το αμερικανικό δικαστήριο έκρινε ότι τα κέρδη της Facebook από το συγκεκριμένο διαφημιστικό πρόγραμμα που λέγεται «Sponsored Stories» έφτασαν τα 73 εκατομμύρια δολάρια. Η απόφαση προέβλεπε επίσης ότι ο ιντερνετικός κολοσσός να κάνει αλλαγές στο κεφάλαιο όπου αναφέρονται τα δικαιώματα των χρηστών του, ώστε να τους παρέχει περισσότερες πληροφορίες και έλεγχο για το πώς μπορεί να χρησιμοποιηθούν οι προσωπικές τους πληροφορίες στο μέλλον. Αυτό εκτιμάται πως θα κόστιζε στην Facebook περίπου 145 εκατομμύρια δολάρια σε διαφημιστικά έσοδα.

Τον Αύγουστο του 2013, η Facebook τροποποίησε πάλι την πολιτική της και πλέον λίγο-πολύ ορίζει ότι το κοινωνικό δίκτυο μπορεί να χρησιμοποιεί τα δεδομένα των χρηστών του (όνομα, φωτογραφία προφίλ, λοιπές πληροφορίες) για την εμφάνιση διαφημίσεων στους φίλους τους. Σε περίπτωση που έχεις κάνει like σε μια διαφήμιση, οι προσωπικές σου πληροφορίες μπορούν να εμφανίζονται δίπλα στη συγκεκριμένη διαφήμιση στα προφίλ των φίλων σου (όχι σε αυτούς που έχεις θέσει περιορισμούς ή στους ξένους). Με τον τρόπο αυτό βοηθάς τους διαφημιστές να εντοπίσουν καλύτερους στόχους για τα προϊόντα τους δίχως φυσικά να επωφελίσαι με τον οποιονδήποτε τρόπο.

Εάν δεν επιθυμείς κάτι τέτοιο μπορείς να επισκεφτείς τα 'Privacy Settings' σου, να επιλέξεις 'Ads' και στα 'Third Party Sites' και 'Ads and Friends' να θέσεις 'No One'. Ωστόσο, στα Sponsored Stories δεν μπορείς να κάνεις κάτι αντίστοιχο για την απόκρυψη των προσωπικών σου δεδομένων από τις διαφημίσεις.

Το 2011 ένας φοιτητής Νομικής από την Αυστρία αποφάσισε να τα βάλει με τον κολοσσό Facebook υποψιαζόμενος ότι το εν λόγω site συλλέγει πλήθος προσωπικών δεδομένων χωρίς ο χρήστης να το γνωρίζει. Ζήτησε δικαστικά όπως προβλέπεται από την Ευρωπαϊκή νομοθεσία να λάβει τα προσωπικά του δεδομένα που έχει στην κατοχή του το Facebook από την προσωπική του σελίδα στον εν λόγω ιστότοπο κοινωνικής δικτύωσης. Έμεινε έκπληκτος όταν έλαβε ένα CD που περιείχε ούτε λίγο ούτε πολύ 1222 αρχεία pdf με αμέτρητα δεδομένα που κατέγραφε το Facebook. Διαπίστωσε μάλιστα ότι υπήρχαν πολλά δεδομένα που ο ίδιος είχε διαγράψει από το προσωπικό του προφίλ. «Όταν διαγράφεις κάτι από το Facebook, το μόνο που πετυχαίνεις είναι να τα αποκρύπτεις από τον εαυτό του» σχολίασε ο φοιτητής στο Γαλλικό Πρακτορείο. Ο Αυστριακός φοιτητής ανακάλυψε πλήθος προσωπικών δεδομένων στο CD που έλαβε όπως όλα τα «like», όλα τα αιτήματα φιλίας που είχε αποστείλει και δεχτεί και όλες τις φωτογραφίες που είχε αναρτήσει τα προηγούμενα χρόνια. Ο Μαξ Σρεμς ξεκίνησε την πρωτοβουλία Europe vs Facebook, η οποία σκοπό έχει να ευαισθητοποιήσει τον κόσμο για τις «ασαφείς και αντιφατικές» πολιτικές προστασίας δεδομένων. Ο ίδιος προκειμένου να αναγκάσει το Facebook να παραδώσει τα δικά του

προσωπικά δεδομένα αναγκάστηκε να παρακάμψει τις αυστριακές αρχές και να καταφύγει Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων της Ιρλανδίας, όπου βρίσκονται τα ευρωπαϊκά γραφεία του Facebook. Οι Ευρωπαίοι χρήστες διαδικτυακών υπηρεσιών έχουν το «δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα που τους αφορούν», βάσει της Οδηγίας 95/56/EC, σε αντίθεση με τις Αμερικανικές πρακτικές. Η δήλωση του Μαξ Σρεμς είναι χαρακτηριστική: «Πρόκειται για πολιτισμικό σοκ, οι Αμερικανοί δεν αντιλαμβάνονται την έννοια της προστασίας δεδομένων. Για αυτούς, τα δικαιώματα ανήκουν σε αυτόν που έχει τα δεδομένα. Στην ηπειρωτική Ευρώπη, όμως, δεν βλέπουμε έτσι τα πράγματα».

Το δημοφιλές κοινωνικό δίκτυο Facebook αφορούν οι μισές καταγγελίες που έχουν πραγματοποιηθεί στην Ελληνική Ανοικτή Γραμμή για παράνομο περιεχόμενο στο διαδίκτυο (Safeline - www.safeline.gr), για το πρώτο εξάμηνο του 2013, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου.

Σύμφωνα με τη διαδικασία λειτουργίας της, η γραμμή Safeline, μετά τη λήψη της καταγγελίας, προωθεί τα στοιχεία απευθείας στους διαχειριστές του Facebook, οι οποίοι και είναι αρμόδιοι και υπεύθυνοι να προβούν σε κάθε απαραίτητη ενέργεια, προκειμένου να απομακρυνθεί αποτελεσματικά το επίμαχο περιεχόμενο από τις σελίδες του.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Κέντρου, οι περισσότερες καταγγελίες αφορούν σε κλεμμένους κωδικούς πρόσβασης και απόπειρες παραβίασης λογαριασμών χρηστών, ενώ συχνά καταγράφονται και κρούσματα ηλεκτρονικού εκφοβισμού (cyber-bulluing), με στόχο τόσο παιδιά όσο και ενηλίκους.

Επίσης, μεγάλος αριθμός καταγγελιών αφορά σε αναδημοσίευση φωτογραφικού υλικού που αναρτάται στο κοινωνικό δίκτυο, σε άλλα μέσα και ιστότοπους, χωρίς ενημέρωση και άδεια των κατόχων και των εικονιζόμενων προσώπων.

Σημειώνεται τέλος, ότι για ιδιαίτερα σοβαρές περιπτώσεις, για τις οποίες υπάρχουν υποψίες για διάπραξη εγκληματικών ενεργειών, οι καταγγελίες και τα στοιχεία προωθούνται απευθείας στη Μονάδα Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Ελληνικής Αστυνομίας.

Το 2011 βγήκε στην επιφάνεια το σκάνδαλο PRISM, κατά το οποίο η NSA (Αμερικάνικη Υπηρεσία Πληροφοριών), πλήρωνε αρκετά εκατομμύρια δολάρια από τον κρατικό προϋπολογισμό για να καλύψει το κόστος όλων των εταιρειών τεχνολογίας προκειμένου να προσαρμοστούν με τα τεχνικά πρωτόκολλα που θα επέτρεπαν την ανεμπόδιστη πρακολούθηση.

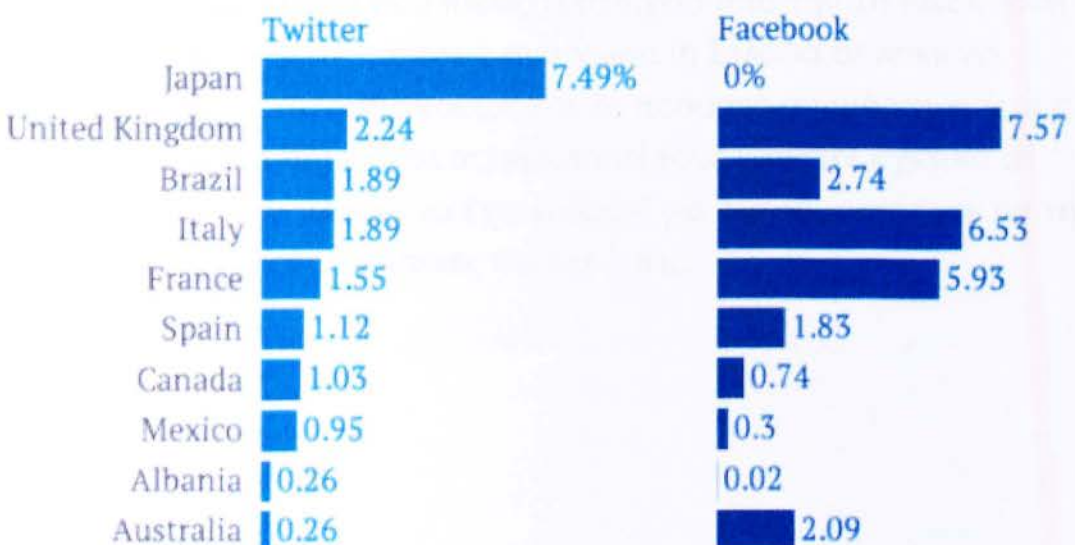
Όπως αποκαλύπτεται, το δικαστήριο αποφάσισε πως η αδυναμία της NSA να διαχωρίσει τις παρακολουθούμενες επικοινωνίες σε αυτές Αμερικανών πολιτών και μη Αμερικανών πολιτών, παραβίαζε το Αμερικανικό σύνταγμα. Μέχρι τότε, για τουλάχιστον 3 χρόνια δηλαδή, η Υπηρεσία Εθνικής Ασφαλείας των ΗΠΑ δεν έκανε κανένα διαχωρισμό. Προκειμένου να δημιουργηθεί η τεχνική υποδομή που θα επέτρεπε σε εταιρείες όπως η Google ή η Microsoft ή η Apple, αλλά και πάροχοι κινητής τηλεφωνίας να διαχωρίζουν τις επικοινωνίες σε «Αμερικανικές» και «μη Αμερικανικές», η NSA έφτιαξε σε συνεργασία κάποια πρωτόκολλα που θα έπρεπε να υλοποιηθούν από τις εταιρείες. Όπως αποκαλύφθηκε, οι εταιρείες που χρησιμοποιούμε για τις ηλεκτρονικές μας επικοινωνίες, λάμβαναν από την NSA μερικά εκατομμύρια δολάρια για να υιοθετήσουν αυτό το πρωτόκολλο.

Σχεδόν 10.000 αιτήματα για παροχή προσωπικών δεδομένων των χρηστών του, είχε δεχθεί το Facebook από τις αμερικανικές αρχές, το δεύτερο εξάμηνο του 2012. Σύμφωνα με τον ιστότοπο κοινωνικής δικτύωσης, τα αιτήματα αυτά αφορούσαν περίπου το διπλάσιο αριθμό λογαριασμών και είχαν σχέση είτε με το κοινό έγκλημα, είτε με την εθνική ασφάλεια των ΗΠΑ. Από την πλευρά της η Microsoft, ανακοίνωσε ότι δέχτηκε περίπου 7.000 αιτήματα για πληροφορίες που αφορούσαν σχεδόν 32.000 λογαριασμούς. Σύμφωνα με δημοσιεύματα, εταιρίες όπως οι Facebook, Google, Yahoo, Apple and Microsoft, είχαν δώσει άμεση πρόσβαση στην

αμερικανική υπηρεσία Εθνικής Ασφάλειας, προκειμένου να συλλέγει πληροφορίες για τους χρήστες τους. Οι εταιρίες πάντως διέψευσαν τα δημοσιεύματα και είπαν ότι ενήργησαν σύμφωνα με το νόμο και σύμφωνα με τα νόμιμα αιτήματα που δέχτηκαν. Ορισμένες μάλιστα ζήτησαν από τις αρχές την άδεια να δημοσιοποιήσουν τα αιτήματα που είχαν δεχθεί. Σε μία προσπάθεια να καθησυχάσει τους χρήστες, ο δικηγόρος του Facebook, Ted Ulyot, έγραψε στο μπλογκ της εταιρίας, ότι μετά από συζητήσεις με τις αρμόδιες αρχές, θα μπορούν να δημοσιοποιούν πληροφορίες για τα αιτήματα που τους έχουν γίνει από τις αμερικανικές αρχές ασφαλείας. Όπως εξήγησε, τα αιτήματα ποικίλλουν, από πληροφορίες για αναζήτηση χαμένων παιδιών, εντοπισμό δραπετών, αλλά και έρευνες για τρομοκρατικές απειλές. Είπε ακόμα, ότι ο αριθμός των αιτημάτων αντιστοιχεί μόλις στο 1% των ενεργών χρηστών του Facebook.

Η Αμερική δεν είναι η μόνη χώρα που έκανε κάτι τέτοιο οπότε, Facebook και Twitter δημοσίευσαν για πρώτη φορά λεπτομερείς αναφορές για τα αιτήματα που έχουν δεχτεί από κυβερνήσεις χωρών σε όλο τον κόσμο και τα οποία αφορούν στοιχεία για τους χρήστες των δύο υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης. Συνολικά, η Facebook δέχτηκε 25.607 αιτήματα κατά το πρώτο μισό του έτους ενώ η Twitter μόλις 1.113. Η διαφορά αυτή είναι απόλυτα λογική μιας και το Facebook κρατά στα αρχεία του πολύ περισσότερες και πιο ευαίσθητες πληροφορίες για τους χρήστες του.

Στην κορυφή της λίστας για αμφότερες τις δύο υπηρεσίες βρίσκονται οι ΗΠΑ, από τη δεύτερη όμως θέση και μετά η κατάταξη διαφοροποιείται αρκετά. Πιο συγκεκριμένα, η Ιαπωνία δείχνει να είναι αυτή που ενδιαφέρεται περισσότερο για το Twitter (και καθόλου για το Facebook) με ποσοστό 7.49% και στη συνέχεια ακολουθούν Μ. Βρετανία (2.24%), Βραζιλία (1.89%), Ιταλία (1.89%) και Γαλλία (1.55%).

Όσον αφορά το Facebook, η Ινδία ήταν αυτή που απέστειλε τα περισσότερα αιτήματα με ποσοστό 12.43%, ακολουθεί η Μ. Βρετανία με 7.57%, η Γερμανία με 7.22% και η Ιταλία με 6.53%.

Στον παρακάτω πίνακα που περιέχει στοιχεία από την 1η Ιανουαρίου 2012 μπορείτε να δείτε και εσείς ανά χώρα (η Ελλάδα σε κόκκινο πλαίσιο) αυτές τις αιτήσεις καθώς και το ποσοστό συμμόρφωσης της Twitter. Η εταιρεία σημειώνει ότι ειδοποιεί τους χρήστες σχετικά με κάποια αίτηση που μπορεί να έχει εκδοθεί για αυτούς εκτός και αν το απαγορεύει ο νόμος σε κάποιες περιπτώσεις.

Country	User Information Requests	Percentage where some or all Information produced	Users/Accounts Specified
Australia	<10	33%	<10
Austria	<10	0%	<10
Brazil	<10	0%	<10
Bulgaria	<10	0%	<10
Canada	11	18%	12
France	<10	0%	<10
Germany	<10	0%	<10
Greece	<10	33%	<10
India	<10	0%	<10
Indonesia	<10	0%	<10
Italy	<10	0%	<10
Japan	98	20%	147
Korea, Republic of	<10	0%	<10
Mexico	<10	0%	<10
Netherlands	<10	50%	<10
Peru	<10	0%	<10
Portugal	<10	0%	<10
Spain	<10	0%	12
Sweden	<10	0%	<10
Switzerland	<10	0%	<10
Turkey	<10	0%	<10
United Kingdom	11	18%	11
United States	679	75%	948
TOTAL	849	63%	1181

Country	Removal Requests - Court Orders	Removal Requests - Government Agency, Police, other	Percentage where some or all content removed	Users/Accounts Specified
France	0	1	0%	<10
Greece	2	0	0%	<10
Pakistan	0	1	0%	<10
Turkey	1	0	0%	<10
United Kingdom	0	1	0%	<10
TOTAL	3	3	0%	18

Ωστόσο σύμφωνα με στατιστικά του 2013, μαζικά φαίνεται να απενεργοποιούν τους προσωπικούς λογαριασμούς τους χρήστες του Facebook, φοβούμενοι πιθανή απώλεια και διαρροή προσωπικών δεδομένων, στον απόηχο των αλλεπάλληλων αποκαλύψεων για ελαστική χρήση των ρυθμίσεων απορρήτου από τεχνολογικές εταιρείες.

Πρόκειται για το φαινόμενο της λεγόμενης «διαδικτυακής αυτοκτονίας» (Virtual Identity Suicide – VIS), τα ποσοστά της οποίας, σύμφωνα με επιστημονική έρευνα του πανεπιστημίου της Βιέννης, εμφανίζονται ιδιαίτερα αυξημένα φέτος. Ειδικότερα, εντός του πρώτου εξαμήνου του 2013 έχουν κλείσει κατά 23% περισσότεροι λογαριασμοί στο Facebook, απ' ότι για ολόκληρο το 2012. Χαρακτηριστικό είναι δε το ότι η συνηθέστερη αιτία απενεργοποίησης είναι ο φόβος για παραβίαση του ιδιωτικού απορρήτου και αθέμιτη εκμετάλλευση των προσωπικών δεδομένων, ενώ, σε μικρότερα ποσοστά, αναφέρονται και αιτίες με βαθύτερο ψυχολογικό υπόβαθρο, όπως ο φόβος για εθισμό στο διαδίκτυο, η ανεπιθύμητη εξωστρέφεια και το κοινωνικό άγχος.

7. Συμβουλές και Τρόποι για ασφαλέστερη χρήση των SNS

Όλοι οι χρήστες των SNS, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, έχουν εκθέσει προσωπικά τους δεδομένα στο λογαριασμό που διατηρούν στο κοινωνικό δίκτυο. Έτσι, η προστασία τους κρίνεται επιβεβλημένη.

Απλοί τρόποι για την αποφυγή δυσάρεστων εκπλήξεων

1. Κλειδώστε τη φορητή συσκευή σας, από την οποία συνδέεστε στα SNS. Περισσότεροι από το 30% των χρηστών, δε χρησιμοποιούν κωδικούς πρόσβασης για την προστασία των κινητών συσκευών και φυσικά των δεδομένων τους. Πρόκειται για την πρώτη γραμμή άμυνας, σε περίπτωση που η συσκευή χαθεί ή κλαπεί. Δεν αφορά μόνο το λογαριασμό σας, αλλά και άλλα προσωπικά στοιχεία που μπορεί να έχετε αποθηκευμένα, όπως φωτογραφίες, βίντεο, μηνύματα κτλ.

2. Χρησιμοποιήστε ένα διαφορετικό κωδικό πρόσβασης για το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και το λογαριασμό σας στα SNS. Τα τρία τέταρτα των χρηστών του διαδικτύου επιλέγουν τον ίδιο κωδικό πρόσβασης για όλους τους λογαριασμούς που χρησιμοποιούν. Μάλιστα, όσο περιέργο κι αν είναι, οι κωδικοί «123456» και «password» είναι από τους πιο συνηθισμένους. Λίγα περισσότερα σύμβολα ή γράμματα μπορούν να αυξήσουν δραματικά το χρόνο που θα χρειαστεί για να σπάσει κανείς τον κωδικό σας. .

3. Βεβαιωθείτε ότι είναι ενεργοποιημένη η ασφαλής περιήγηση (Secure Browsing). Χωρίς τη σύνδεση HTTP Secure (HTTPS) τα δεδομένα σας δεν θα είναι προστατευμένα, κάθε φορά που

χρησιμοποιείτε ένα ανοιχτό δίκτυο Wi-Fi (π.χ σε ένα ξενοδοχείο, στο αεροδρόμιο ή σε μία καφετέρια). Υπάρχει όμως και ένα μειονέκτημα για τις HTTPS συνδέσεις, αφού καθυστερούν τη σύνδεση, με αποτέλεσμα να επιβραδύνεται ή περιήγησή σας. Αποφύγετε τα απροστάτευτα δίκτυα Wi-Fi και όποτε

μπορείτε προτιμήστε τα δίκτυα 3G/4G μεταφοράς δεδομένων του παρόχου σας.

4. Ενεργοποιήστε τις ειδοποιήσεις κατά τη σύνδεσή στο λογαριασμό σας. Για να εξασφαλίσετε πως ο λογαριασμός σας είναι προσβάσιμος μόνο όταν και από όπου έχετε καθορίσει εσείς, ενεργοποιήστε αυτή τη δυνατότητα. Το Facebook παρέχει αυτή τη δυνατότητα και θα σας στέλνει μία ειδοποίηση κάθε φορά που ο λογαριασμός σας συνδέεται από μία διαφορετική θέση (συσκευή). Οι ειδοποιήσεις γίνονται μέσω γραπτών μηνυμάτων, οπότε θα πρέπει να δώσετε έναν αριθμό κινητού τηλεφώνου. Αφού δηλώσετε ονόματα για τις συσκευές που χρησιμοποιείτε πιο συχνά, θα λαμβάνεται μία ειδοποίηση κάθε φορά που κάποιος προσπαθεί να συνδεθεί στο λογαριασμό σας από έναν «άγνωστο» υπολογιστή. Επίσης, όταν κάποιος παραβιάζει το λογαριασμό σας, θα λάβετε οδηγίες για την επαναφορά του κωδικού σας και τη διασφάλισή του. Με την

ενεργοποίηση αυτής της επιλογής, κάθε φορά που θα προσπαθείτε να συνδεθείτε στο λογαριασμό σας από μία νέα συσκευή, θα πρέπει να εισάγεται έναν ειδικό κωδικό επιβεβαίωσης.

Γενικότερα για πιο ασφαλής περιήγηση στις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης θα πρέπει να προσέχετε ποιος πρόκειται να δει τις πληροφορίες που μοιράζεστε στο διαδίκτυο. Είναι φρόνιμο να σκέφτεστε πρώτα εάν είναι απαραίτητο να ανεβάσετε αυτές τις πληροφορίες, που θα χρειαστούν και ποιες μπορεί να είναι οι συνέπειες αυτής της κίνησης. Πρέπει να είστε προσεκτικοί όταν δηλώνετε το όνομά σας, τη διεύθυνση κατοικίας, ημερομηνία γεννήσεως, αριθμούς τηλεφώνων, αριθμούς ΑΦΜ και ΑΜΚΑ, διεύθυνση εργασίας και άλλα παρόμοια προσωπικά στοιχεία. Όταν δεν είστε σίγουροι για το περιεχόμενο μίας ιστοσελίδας καλύτερα να μην συνδέεστε σε αυτήν. Να είστε προσεκτικοί σε ποιούς συνδέσμους επιλέγετε να μπειτε.

8. Νομικό Πλαίσιο Προσωπικών Δεδομένων

Σύμφωνα με τον Νόμο 3471/2006 (ΦΕΚ 133/Α'/28.6.2006) για την Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών ισχύουν τα παρακάτω:

Άρθρο 4 Απόρρητο

1. Οποιαδήποτε χρήση των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παρέχονται μέσω δημοσίου δικτύου επικοινωνιών και των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και των συναφών δεδομένων κίνησης και θέσης, όπως ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 2 του παρόντος νόμου, προστατεύεται από το απόρρητο των επικοινωνιών. Η άρση του απορρήτου είναι επιτρεπτή

μόνο υπό τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες που προβλέπονται από το άρθρο 19 του Συντάγματος.

2. Απαγορεύεται η ακρόαση, υποκλοπή, αποθήκευση ή άλλο είδος παρακολούθησης ή επιτήρησης των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των συναφών δεδομένων κίνησης και θέσης, εκτός αν προβλέπεται άλλως από το νόμο.

3. Επιτρέπεται η καταγραφή συνδιαλέξεων και των συναφών δεδομένων κίνησης, όταν πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια νόμιμης επαγγελματικής πρακτικής με σκοπό την παροχή αποδεικτικών στοιχείων εμπορικής συναλλαγής ή άλλης επικοινωνίας επαγγελματικού χαρακτήρα, υπό την προϋπόθεση ότι και τα δύο μέρη, μετά από προηγούμενη ενημέρωση σχετικά με το σκοπό της καταγραφής, παρέχουν τη συγκατάθεσή τους. Με πράξη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, καθορίζεται ο τρόπος ενημέρωσης των μερών και παροχής της συγκατάθεσης, καθώς και ο τρόπος και ο χρόνος διατήρησης των καταγεγραμμένων συνδιαλέξεων και των συναφών δεδομένων κίνησης.

4. Με την επιφύλαξη της τήρησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από την προστασία του απορρήτου, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, επιτρέπεται η τεχνικής φύσεως αποθήκευση, η οποία είναι αναγκαία για τη διαβίβαση της επικοινωνίας.

5. Η αποθήκευση πληροφοριών ή η απόκτηση πρόσβασης σε ήδη αποθηκευμένες πληροφορίες στον τερματικό εξοπλισμό συνδρομητή ή χρήστη επιτρέπεται μόνο αν ο συγκεκριμένος συνδρομητής ή χρήστης έχει δώσει τη συγκατάθεσή του μετά από σαφή και εκτενή ενημέρωση κατά την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2472/1997, όπως ισχύει.

Άρθρο 5

Κανόνες επεξεργασίας

«1. Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, περιλαμβανομένων των δεδομένων κίνησης και θέσης, πρέπει να περιορίζεται στο απολύτως αναγκαίο μέτρο για την εξυπηρέτηση των σκοπών της.

2. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον εφόσον:

α) ο συνδρομητής ή ο χρήστης μετά από ενημέρωση για το είδος των δεδομένων, το σκοπό και την έκταση της επεξεργασίας, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών έχει συγκατατεθεί, ή β) η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης, στην οποία ο συνδρομητής ή ο χρήστης είναι συμβαλλόμενο μέρος, ή για τη λήψη μέτρων κατά το προσυμβατικό στάδιο, μετά από αίτηση του συνδρομητή.

3. Όπου ο παρών νόμος απαιτεί τη συγκατάθεση του συνδρομητή ή χρήστη, η σχετική δήλωση δίδεται εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα. Στην τελευταία περίπτωση, ο υπεύθυνος επεξεργασίας εξασφαλίζει ότι ο συνδρομητής ή χρήστης ενεργεί με πλήρη επίγνωση των συνεπειών που έχει η δήλωσή του η οποία καταγράφεται με ασφαλή τρόπο, είναι ανά πάσα στιγμή προσβάσιμη στον χρήστη ή συνδρομητή και μπορεί οποτεδήποτε να ανακληθεί.

4. Ο σχεδιασμός και η επιλογή των τεχνικών μέσων και των πληροφοριακών συστημάτων, καθώς και ο εξοπλισμός για την παροχή διαθεσίμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, πρέπει να γίνονται με βασικό κριτήριο την επεξεργασία όσο το δυνατόν λιγότερων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

5. Ο φορέας παροχής διαθεσίμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών οφείλει, στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικώς εφικτό και με την επιφύλαξη του ν. 3783/2009 (Α` 136), όπως ισχύει, να καθιστά δυνατή τη χρήση και πληρωμή των υπηρεσιών αυτών ανωνύμως ή με ψευδώνυμο. Σε περίπτωση αμφισβήτησης της τεχνικής δυνατότητας της ανώνυμης και ψευδώνυμης χρήσης και πληρωμής των υπηρεσιών αυτών, γνωμοδοτεί η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.)»

Άρθρο 14 Αστική ευθύνη

1. Φυσικό ή νομικό πρόσωπο που, κατά παράβαση του νόμου αυτού, προκαλεί περιουσιακή βλάβη υποχρεούται σε πλήρη αποζημίωση. Αν προκάλεσε ηθική βλάβη, υποχρεούται σε χρηματική ικανοποίηση.
2. Η κατά το άρθρο 932 Α.Κ. χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης για παράβαση του παρόντος νόμου ορίζεται, κατ' ελάχιστο, στο ποσό των δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000), εκτός αν ζητηθεί από τον ενάγοντα μικρότερο ποσό. Η χρηματική ικανοποίηση επιδικάζεται ανεξάρτητα από την αιτούμενη αποζημίωση για περιουσιακή βλάβη.
3. Οι απαιτήσεις του παρόντος άρθρου εκδικάζονται κατά τη διαδικασία των άρθρων 664 έως 676 Κ.Πολ.Δ., ανεξάρτητα από την

έκδοση ή μη απόφασης της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών για τη διαπίστωση παρανομίας ή την άσκηση ποινικής δίωξης.

Άρθρο 15 Ποινικές κυρώσεις

1. Όποιος, κατά παράβαση του παρόντος νόμου, χρησιμοποιεί, συλλέγει, αποθηκεύει, λαμβάνει γνώση, αφαιρεί, αλλοιώνει, καταστρέφει, μεταδίδει, ανακοινώνει, δημοσιοποιεί δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συνδρομητών ή χρηστών, ή τα καθιστά προσιτά σε μη δικαιούμενα πρόσωπα ή επιτρέπει στα πρόσωπα αυτά να λάβουν γνώση των εν λόγω δεδομένων ή τα εκμεταλλεύεται με οποιονδήποτε τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή τουλάχιστον δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000) μέχρι και εκατό χιλιάδων ευρώ (100.000), αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλες διατάξεις.
2. Υπεύθυνος επεξεργασίας και τυχόν εκπρόσωπός του που δεν συμμορφώνεται με τις πράξεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα που επιβάλλουν τις διοικητικές κυρώσεις της προσωρινής ανάκλησης αδειάς, της οριστικής ανάκλησης αδειάς και της καταστροφής αρχείου ή διακοπής επεξεργασίας και καταστροφής των σχετικών δεδομένων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον δώδεκα χιλιάδων ευρώ (12.000) μέχρι και εκατόν είκοσι χιλιάδων ευρώ (120.000).
3. Εφόσον ο δράστης των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να βλάψει τρίτο, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δεκαπέντε χιλιάδων ευρώ (15.000) μέχρι και εκατόν πενήντα χιλιάδων ευρώ (150.000). Αν προκλήθηκε κίνδυνος για την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος ή για την εθνική ασφάλεια, επιβάλλεται κάθειρξη και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων ευρώ (50.000) μέχρι και τριακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (350.000).
4. Εφόσον οι πράξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου τελεσθούν από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι δεκαοκτώ (18) μηνών και χρηματική ποινή μέχρι και δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000).

Σύμφωνα με τον Νόμο 2121/1993 ΦΕΚ Α 25/04.03.1993 για την Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα ισχύουν:

Άρθρο 1

Πνευματική ιδιοκτησία

1. Οι πνευματικοί δημιουργοί, με τη δημιουργία του έργου, αποκτούν πάνω σ' αυτό πνευματική ιδιοκτησία, που περιλαμβάνει, ως αποκλειστικά και απόλυτα δικαιώματα, το δικαίωμα της εκμετάλλευσης του έργου (περιουσιακό δικαίωμα) και το δικαίωμα της προστασίας του προσωπικού τους δεσμού προς αυτό (ηθικό δικαίωμα).

Άρθρο 2

Αντικείμενο του δικαιώματος

1. Ως έργο νοείται κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης, που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή, ιδίως τα γραπτά ή προφορικά κείμενα, οι μουσικές συνθέσεις, με κείμενο ή χωρίς, τα θεατρικά έργα, με μουσική ή χωρίς, οι χορογραφίες και οι παντομίμες, τα οπτικοακουστικά έργα, τα έργα των εικαστικών τεχνών, στα οποία περιλαμβάνονται τα σχέδια, τα έργα ζωγραφικής και γλυπτικής, τα χαρακτηριστικά έργα και οι λιθογραφίες, τα αρχιτεκτονικά έργα, οι φωτογραφίες, τα έργα των εφαρμοσμένων τεχνών, οι εικονογραφήσεις, οι χάρτες, τα τρισδιάστατα έργα που αναφέρονται στη γεωγραφία, την τοπογραφία, την αρχιτεκτονική ή την επιστήμη.

2. Νοούνται επίσης ως έργα οι μεταφράσεις, οι διασκευές, οι προσαρμογές και οι άλλες μετατροπές έργων ή εκφράσεων της λαϊκής παράδοσης, καθώς και οι συλλογές έργων ή συλλογές εκφράσεων της λαϊκής παράδοσης ή απλών γεγονότων και στοιχείων, όπως οι εγκυκλοπαίδειες και οι ανθολογίες εφόσον η επιλογή ή η διευθέτηση του περιεχομένου τους είναι πρωτότυπη. Η προστασία των έργων της παρούσας παραγράφου γίνεται με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων στα προϋπάρχοντα έργα, που χρησιμοποιήθηκαν ως αντικείμενο των μετατροπών ή των συλλογών.

2.α. Αντικείμενο προστασίας είναι και οι βάσεις δεδομένων οι οποίες λόγω της επιλογής ή διευθέτησης του περιεχομένου τους αποτελούν πνευματικά δημιουργήματα. Η προστασία αυτή δεν εκτείνεται στο περιεχόμενο των βάσεων δεδομένων και δεν θίγει κανένα από τα δικαιώματα που υφίστανται στο περιεχόμενο αυτό. Ως βάση δεδομένων νοείται η συλλογή έργων, δεδομένων ή άλλων ανεξάρτητων στοιχείων, διευθετημένων κατά συστηματικό ή μεθοδικό τρόπο και ατομικώς προσιτών με ηλεκτρονικά μέσα ή με άλλο τρόπο (άρθρα 3 και 1 παρ. 2 Οδηγίας 96/9).

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του κεφαλαίου 7 του παρόντος νόμου, θεωρούνται ως έργα λόγου προστατευόμενα κατά τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και το προπαρασκευαστικό υλικό του σχεδιασμού τους. Η προστασία παρέχεται σε κάθε μορφή έκφρασης ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι ιδέες και οι αρχές στις οποίες βασίζεται οποιοδήποτε στοιχείο προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, περιλαμβανομένων και εκείνων στις οποίες βασίζονται τα συστήματα διασύνδεσής του, δεν προστατεύονται κατά τον παρόντα νόμο. Ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή θεωρείται πρωτότυπο εφόσον είναι προσωπικό πνευματικό δημιούργημα του δημιουργού του.

4. Η προστασία του παρόντος νόμου είναι ανεξάρτητη από την αξία και τον προορισμό του έργου, καθώς και από το γεγονός ότι το έργο προστατεύεται ενδεχομένως και από άλλες διατάξεις.

5. Η προστασία του παρόντος νόμου δεν εκτείνεται σε επίσημα κείμενα με τα οποία εκφράζεται η άσκηση πολιτειακής αρμοδιότητας και ιδίως σε νομοθετικά, διοικητικά ή δικαστικά κείμενα, καθώς και στις εκφράσεις της λαϊκής παράδοσης, στις ειδήσεις και στα απλά γεγονότα ή στοιχεία.

Κυρώσεις:

Άρθρο 64

Ασφαλιστικά μέτρα και συντηρητική απόδειξη

1. Εφόσον πιθανολογείται προσβολή της πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικού δικαιώματος προβλεπομένου στα άρθρα 46 έως 48 και 51 ή του δικαιώματος ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων, το Μονομελές Πρωτοδικείο διατάσσει ως ασφαλιστικό

μέτρο τη συντηρητική κατάσχεση των αντικειμένων που κατέχονται από τον καθ' ου και αποτελούν μέσο τέλεσης ή προϊόν ή απόδειξη της προσβολής. Αντί για συντηρητική κατάσχεση, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναλυτική απογραφή των αντικειμένων αυτών περιλαμβανομένης και της φωτογράφησής τους. Στις παραπάνω περιπτώσεις εφαρμόζεται υποχρεωτικώς το άρθρο 687 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ. και χορηγείται υποχρεωτικώς προσωρινή διαταγή κατά το άρθρο 691 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ. (άρθρο 7 της Οδηγίας 2004/48).

2. Το δικαστήριο διατάσσει ασφαλιστικά μέτρα ή συντηρητική απόδειξη χωρίς να είναι αναγκαίος ο ειδικός προσδιορισμός των έργων, που απειλούνται με προσβολή ή προσβάλλονται.

Άρθρο 65 Αστικές κυρώσεις

1. Σε κάθε περίπτωση προσβολής ή επαπειλούμενης προσβολής της πνευματικής ιδιοκτησίας ή του συγγενικού δικαιώματος ο δημιουργός ή ο δικαιούχος του συγγενικού δικαιώματος μπορεί να αξιώσει κατά περίπτωση την αναγνώριση του δικαιώματός του, την άρση της προσβολής και την παράλειψή της στο μέλλον. Η άρση της προσβολής μπορεί να περιλαμβάνει κατ' αίτηση του ενάγοντος ενδεικτικά:

- α) την απόσυρση από το εμπόριο των εμπορευμάτων που κρίθηκε ότι προσβάλλουν δικαίωμα του παρόντος νόμου και, εφόσον απαιτείται, των υλικών που κυρίως χρησίμευσαν στη δημιουργία ή την κατασκευή των εν λόγω εμπορευμάτων,
- β) την οριστική απομάκρυνση αυτών από το εμπόριο ή γ) την καταστροφή αυτών. Τα δικαιώματα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής έχουν οι δικαιούχοι και κατά διαμεσολαβητή, οι υπηρεσίες του οποίου χρησιμοποιούνται από τρίτον για την προσβολή δικαιωμάτων του παρόντος νόμου (άρθρα 10 παρ.1 και 11 της Οδηγίας 2004/48).

2. Όποιος υπαιτίως προσέβαλε την πνευματική ιδιοκτησία ή τα συγγενικά δικαιώματα άλλου υποχρεούται σε αποζημίωση και ικανοποίηση της ηθικής βλάβης. Η αποζημίωση δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το διπλάσιο της αμοιβής που συνήθως ή κατά νόμο καταβάλλεται για το είδος της εκμετάλλευσης που έκανε χωρίς την άδεια ο υπόχρεος.

9. Επίλογος

Οι σελίδες κοινωνικής δικτύωσης έχουν μπει πλέον για τα καλά στη ζωή μας και όπως είδαμε παραπάνω όλο και περισσότεροι χρήστες συνδέονται καθημερινά σε αυτά. Οι κίνδυνοι που προκύπτουν από τις SNS είναι πολλοί και σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να έχουν πολύ άσχημες συνέπειες για τους χρήστες. Για αυτό λοιπόν πρέπει να υπάρχει προσοχή και έλεγχος στα δεδομένα που εκθέτουμε στο διαδίκτυο και να τηρούμε τους βασικούς κανόνες ασφαλείας, χρήσης των SNS.

10. Βιβλιογραφία

- <http://www.uncp.edu/home/acurtis/NewMedia/SocialMedia/SocialMediaHistory.html>
- <http://www.digitaltrends.com/features/the-history-of-social-networking/>
- <http://xplain.co/blog/social-media-world-becoming-adult-thing>
- http://www.ancient.eu.com/Neolithic_Period/
- <http://education.illinois.edu/wp/commercialism/history-of-the-internet.htm>
- <http://www.digitallife.gr/google-microsoft-apple-and-others-were-paid-to-assist-in-prism-64085>
- <http://www.digitallife.gr/facebook-pays-for-mishandling-user-data-59032>
- http://www.webopedia.com/TERM/S/social_networking_site.html
- <http://www.danah.org/papers/JCMCIntro.pdf>
- <http://www.wikipedia.com>
- <http://www.ebizmba.com/articles/social-networking-websites>
- <http://www.computerhope.com/jargon/s/socinew.htm>
- <http://www.devon.gov.uk/personaldata>
- <http://www.dpa.gr>
- http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_el.htm
- <http://www.statisticbrain.com/social-networking-statistics/>
- <http://visual.ly/100-social-networking-statistics-facts-2012>
- <http://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/1202/1202.2420.pdf>
- <http://www.eecs.harvard.edu/cs199r/fp/RichJoe.pdf>

- http://www.cse.hut.fi/en/publications/B/1/papers/Hasib_final.pdf
- http://www.ico.org.uk/for_the_public/topic_specific_guides/online/social_networking
- http://www.pi.ac.cy/InternetSafety/sec_facebook.html
- http://www.ico.org.uk/for_the_public/topic_specific_guides/online/social_networking#social1
- <http://www.xblog.gr>
- <http://www.tsekouratoi.gr>
- [Http://www.techgear.gr](http://www.techgear.gr)
- <http://e-pcmag.gr>
- <http://www.techblog.gr>
- <http://web.opi.gr/xres/p/EL/web.opi.gr/portal/page/portal/opi/info/law2121.html>
- <http://www.certh.gr/E6B1B387.el.aspx>